

Západočeská univerzita v Plzni

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

CENTRUM BIOLOGIE, GEOVĚD A ENVIGOGIKY

PRÁCHEŇSKÝ MIKROREGION: ANALÝZA POTENCIÁLU CESTOVNÍHO
RUCHU A NÁVRH AKTUALIZACE ROZVOJE MIKROREGIONU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Alena Kašáková

Přírodovědná studia – Geografie se zaměřením na vzdělávání

léta studia (2009 - 2013)

Vedoucí práce: RNDr. Jiří Preis Ph.D.

Plzeň, 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 28. června 2013

.....

vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych chtěla poděkovat RNDr. Jiřímu Preisovi Ph.D. za odbornou pomoc při psaní této bakalářské práce. Také děkuji členům předsednictva zájmového sdružení Prácheňsko za čas, který věnovali ke spolupráci na této práci. Největší dík patří mé rodině a přátelům, především děkuji svým rodičům, kteří mne podporovali během celého mého studia.

OBSAH

1	ÚVOD.....	2
2	CÍLE PRÁCE.....	3
3	ROZBOR LITERATURY.....	4
4	CESTOVNÍ RUCH.....	7
5	VYMEZENÍ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ.....	9
5.1	HISTORIE ÚZEMÍ.....	9
5.2	POLOHA ÚZEMÍ.....	9
5.3	ZÁJMOVÉ SDRUŽENÍ PRÁVNICKÝCH OSOB PRÁCHEŇSKO.....	13
6	METODIKA.....	15
7	PŘEDPOKLADY PRO CESTOVNÍ RUCH NA PRÁCHEŇSKU.....	20
7.1	HORSKÁ, PĚŠÍ A CYKLOTURISTIKA, LESNÍ REKREACE.....	20
7.2	VODNÍ TURISTIKA A REKREACE.....	23
7.3	LYŽAŘSKÁ TURISTIKA A ZIMNÍ SPORTY.....	24
7.4	KULTURNĚ – HISTORICKÉ PAMÁTKY ČI SOUBORY, CÍRKEVNÍ STAVBY.....	24
7.5	MUZEA, SKANZENY, TECHNICKÉ A PŘÍRODNÍ ZAJÍMAVOSTI.....	34
7.6	KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE, SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ.....	39
8	ZHODNOCENÍ PŘEDPOKLADŮ PRO CESTOVNÍ RUCH.....	41
8.1	SROVNÁNÍ S DR. BÍNOU.....	44
9	NÁVRH AKTUALIZACE STRATEGIE MIKROREGIONU.....	48
10	ZÁVĚR.....	50
	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	51
	SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ.....	52
	ABSTRAKT.....	59
	SEZNAM PŘÍLOH.....	I
	PŘÍLOHA A.....	II
	PŘÍLOHA B.....	III
	PŘÍLOHA C.....	V
	PŘÍLOHA D.....	VII
	PŘÍLOHA E.....	XIII

1 ÚVOD

Název této práce je Prácheňský mikroregion: analýza potenciálu cestovního ruchu a návrh aktualizace rozvoje mikroregionu. Z názvu vyplývá, že se práce zabývá potenciálem cestovního ruchu, respektive analyzuje lokalizační předpoklady a faktory pro cestovní ruch na Prácheňsku.

Cestovní ruch je významným prvkem národního hospodářství, který výrazně ovlivňuje HDP i místní rozpočtové zdroje. Cestovní ruch je významný pro kulturní a společenskou oblast života každého jedince, zvyšuje zaměstnanost a celkově přispívá k socioekonomickému rozvoji jednotlivých regionů. Proto je důležité se cestovnímu ruchu věnovat.

Práce se zabývá územím, které nese jméno Prácheňsko. Tato oblast dostala název podle hory Prácheň, na které byl postaven stejnojmenný hrad. Není pochyb o tom, že je Prácheň významným místem naší vlasti. Svědčí o tom například i to, že při stavbě Národního divadla v Praze byl do jeho základů zasazen i kámen z prácheňské ruly (viz příloha A). Z Prácheňska pochází, nebo zde nějaký čas pobývalo několik významných osobností jako je herec Jan Werich, spisovatel Karel Klostermann a Ladislav Stehlík, houslový virtuóz a pedagog Otakar Ševčík, cestovatel Richard Štorch nebo také zakladatel českého hasičstva Matěj Mayer a v neposlední řadě Jan Žižka, který na hradě Rabí přišel o své druhé oko. Prácheňsko se rozkládá v romantické krajině bez velkých měst. Nachází se zde místa, která nabízí pohled do širokého okolí až po Šumavu. Nalezneme zde bezpočet významných i méně významných pamětihodností či přírodních zajímavostí. O tom, že je Prácheňsko atraktivní oblastí se můžeme přesvědčit i díky tomu, že se v r. 2011 Chanovice staly vesnicí roku Plzeňského kraje, byly oceněny zlatou stuhou (Kasejovice byly odměněny bílou stuhou – za činnost mládeže). Prácheňsko je rodným regionem autorky této práce, vyrůstala zde a region dobře zná.

2 CÍLE PRÁCE

Cílem této práce je zanalyzovat lokalizační předpoklady a faktory cestovního ruchu v obcích Prácheňského mikroregionu a na základě získaných dat určit potenciál cestovního ruchu v mikroregionu. Úroveň lokalizačních předpokladů a faktorů cestovního ruchu, tedy jejich potenciál pro cestovní ruch, je zjišťován na základě dotazníkového šetření. Data získaná z dotazníkového šetření budou uspořádána do přehledných tabulek a pomocí bodovací škály určen potenciál jednotlivých oblastí cestovního ruchu v jednotlivých obcích Prácheňska a také celkový potenciál pro cestovní ruch mikroregionu. Tím budou zjištěny obce, které mají největší a naopak nejmenší potenciál cestovního ruchu v rámci Prácheňského mikroregionu. Výsledky tohoto výzkumu budou konfrontovány s výsledky práce Dr. Jana Bíny *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky* (2002) (viz kapitola 3 a 6).

V loňském roce vydalo sdružení Prácheňsko (viz kapitola 5) materiál Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska (2012). Jedná se o dokument, „*který je v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje a snaží efektivně řídit procesy plánování sociálně-ekonomického rozvoje území mikroregionu Prácheňsko*“ (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňsko, 2012. s. 5). Jeho cílem je nalézt zásadní problémy mikroregionálního rozvoje Prácheňska a navrhnout jejich řešení, zkoordinovat rozvojové projekty v jednotlivých obcích mikroregionu. „*Na strategii lze pohlížet jako na dokument, který souhrnně zaznamenává principy fungování mikroregionu Prácheňsko, mapuje celou členskou základnu a v neposlední řadě sleduje potřeby a programové priority jednotlivých členských obcí, a tedy i mikroregionu jako celku*“ (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňsko, 2012, s. 5). Dokument je rozdělen na analytickou a návrhovou část. Analytická část se zabývá mikroregionem jako celkem a návrhová část pak stanovuje hlavní směry rozvoje mikroregionu. Jednou z rozvojových priorit je také oblast cestovního ruchu. Dílčí cíl této práce vychází právě z dokumentu Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska - pokusit se navrhnout aktualizaci tohoto materiálu v části, která se zabývá cestovním ruchem. Tato navržená aktualizace by mohla být přínosná pro další rozvoj mikroregionu.

3 ROZBOR LITERATURY

Zpracování této práce vyžadovalo nastudování mnohé literatury od teoretických publikací a odborných článků, klasifikačních prací přes regionální literaturu, turistické materiály až po internetové zdroje. Veškerá literatura a zdroje byly snadno dostupné a dobře se s nimi pracovalo.

Ke zpracování teoretické části práce byly nastudovány publikace *Ekonomická a sociální geografie* od Touška a kol. (2008), jedná se o vysokoškolskou učebnici. Text je rozdělen do deseti kapitol, které se věnují jednotlivým odvětvím sociogeografických věd. Autorka se zaměřila především na kapitolu věnovanou geografii cestovního ruchu, kterou využila jako teoretický základ pro tuto práci. Další teoretickou publikací je *Geografie cestovního ruchu České republiky* od Jiřího Vystoupila a kol. (2011). Tato kniha je rozčleněna na devět kapitol, z nichž pro tuto práci nejdůležitější jsou *Potenciál a předpoklady rozvoje cestovního ruchu v ČR* a *Hlavní formy a druhy cestovního ruchu*. Důležitou součástí literatury o cestovním ruchu je též *Výkladový slovník cestovního ruchu* vydaného MMR ČR (Pásková, Zelenka 2002).

Inspiraci pro metodické postupy při výzkumu poskytly články *Methodology of the evaluation of the geographic potential for tourism in the Plzeň region* (2007) do doc. Marie Novotné a *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky* (2002) od Dr. Jana Bíny. Novotná (2007) navrhuje metodiku hodnocení potenciálu pro cestovní ruch, která je založena na použití geografického informačního systému (GIS), pro hodnocení potenciálu jednotlivých objektů pro cestovní ruch využila metodu Delphi. Bína (2002) ve svém článku popisuje metodu, jak vyhodnotit lokalizační podmínky cestovního ruchu na území jednotlivých obcí ČR. Lokalizační podmínky cestovního ruchu rozděluje do tří kategorií, do každé z této kategorie patří různé složky cestovního ruchu. Každá složka cestovního ruchu je zařazena do jednoho ze tří stupňů lokalizačních podmínek cestovního ruchu a následně bodově ohodnocena. Práce Bíny je využita ke konfrontaci s výsledky výzkumu této práce.

Důležitou literaturou pro tuto práci byly i kvalifikační práce, které byly vypravovány na podobné téma. Autorku zaujaly čtyři práce, první *Potenciál cestovního ruchu na Brandýsku* (2007) od Jana Malého, druhá od Aleny Zárubové *Potenciál cestovního ruchu na Českokrumlovsku se zaměřením na venkovskou turistiku* (2008), třetí

od Michaely Šnebergerové *Předpoklady rozvoje cestovního ruchu na Třeboňsku* (2012) a poslední *Předpoklady cestovního ruchu na Karlovarsku* (2011) od Šárky Krausové.

V první práci se Malý zabývá hodnocením potenciálu cestovního ruchu na Brandýsku, který zjišťoval podle lokalizačních a realizačních předpokladů ve zkoumané oblasti. Hodnocení zpracovával pomocí GIS a dále pak konfrontoval s výsledky dotazníkového šetření zaměřeného na obyvatele Brandýska. Využíval metodu terénního šetření, kdy v terénu zkoumal dopravní obslužnost oblasti a pomocí dotazníkového šetření zjišťoval názor občanů zkoumané oblasti na cestovní ruch v lokalitě. Dále realizoval expertní rozhovor se zástupci hotelů a penzionů na Brandýsku a také s místostarostou Brandýsa nad Labem, který má na starosti cestovní ruch. Autor využil GIS pro tvorbu map dostupnosti Brandýska do Brandýsa na Labem – Staré Boleslavi a dostupnosti Brandýska do Prahy, dále pak mapy celkového hodnocení potenciálu cestovního ruchu. Malý se také pokusil o S – W analýzu na základě konfrontace s analýzou mikroprostředí výchozího stavu rozvojových možností a potřeb města. Na konci práce dochází k závěru, že výsledky jeho terénního šetření se shodují s výsledky dotazníkového šetření a to tak, že největší potenciál pro cestovní ruch se nachází v okolí Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi, v okolí proboštských jezer a v okolí Kárného.

Práce Zárubové je sice zaměřena na venkovskou turistiku, ale využívá podobných metod jako Malý i autorka této práce. Zárubová v práci hodnotí přírodní a kulturní potenciál Českokrumlovsko z hlediska venkovské turistiky. Lokalizuje oblasti s největším potenciálem a oblasti, které by se měly dále rozvíjet. Dále navrhuje řešení, jak rozvíjet cestovní ruch, především pak venkovskou turistiku, ve zkoumané oblasti. Autorka využívá těchto metod: kabinetní výzkum pro vymezení zkoumané lokality, dotazníkové šetření zaměřené na experty v oblasti venkovské turistiky, expertní rozhovor se zástupci cestovních kanceláří a informačních center v oblasti, na závěr analýza silných a slabých stránek. Z výzkumu Zárubové vyplynulo, že okolí Českého Krumlova je dobře vybaveno pro venkovskou turistiku, avšak v oblasti je nedostatečná a nevyhovující dopravní síť, chybí ubytovací zařízení a služby. Celkově je podle Zárubové nedostatečná propagace venkovské turistiky. Českokrumlovsko autorka vnímá jako oblast s velkým potenciálem pro rozvoj venkovské turistiky.

Michaela Šnebergerová svou práci zaměřila na zhodnocení předpokladů rozvoje cestovního ruchu na Třeboňsku. Srovnává tyto předpoklady ve vybraných obcích Třeboňska a porovnává význam lokalizačních a realizačních předpokladů. Pro zhodnocení

lokalizačních předpokladů použila metodu Delphi – expertní dotazník zasílán respondentům opakovaně. Pro zhodnocení realizačních předpokladů využila metodu vlastního terénního šetření a následnou bodovací metodu, která byla totožná i v případě lokalizačních předpokladů. Z výsledků výzkumu kolegyně Šnebergerové vyplývá, že nejlepší potenciál pro rozvoj cestovního ruchu na Třeboňsku má město Třeboň, které je následováno obcemi Veselí nad Lužnicí a Chlum u Třeboně. Třeboňsko Šnebergerová celkově hodnotí jako oblast s dobrým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu, v některých obcích je třeba zvýšit ubytovací a stravovací služby a také dopravní spojení je v některých obcích nedostačující.

Šárka Krausová ve své práci hodnotí potenciál cestovního ruchu na Karlovarsku. Hodnotí lokalizační i realizační předpoklady. Pro zhodnocení lokalizačních předpokladů využila práci Dr. Bíny (2002) a realizační předpoklady hodnotila na základě vlastní metodiky. Na základě výsledků výzkumu rozdělila obce Karlovarska do pěti, respektive šesti skupin: výjimečného potenciálu dosáhly pouze Karlovy Vary, velmi vysoký potenciál mají 4 obce, vysoký potenciál 19 obcí, zvýšený potenciál 14 obcí, základní potenciál má obec Pila, vojenský újezd Hradiště nemá žádný potenciál, neboť je nepřístupný. Celkově Krausová Karlovarsko hodnotí jako region s celkem dobrým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. V menších obcích je třeba zlepšit oblast stravování a ubytování.

Bylo potřeba také vyhledat a načíst zdroje o Prácheňsku. Nejcenějším zdrojem, co se množství informací týče, je Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska (2012) a také Informační zpravodaj zájmového sdružení právnických osob Prácheňsko (2009). Publikace Prácheň hora/hradiště/hrad (2009) zase poskytla informace o historii a historickém významu regionu. Dále byly použity drobné publikace, turistické průvodce a webové stránky o jednotlivých obcích a také internetové turistické portály (např. Hrady a zámky České republiky – Hrady.cz, cestuje s přehledem; Poznej svého souseda – Mapový informační portál území MAS Pošumaví – mapin.uhlava.cz; Místopisný průvodce po České republice – mistopisy.cz).

4 CESTOVNÍ RUCH

„Cestovní ruch vždy zahrnuje cestování, ale ne každé cestování je cestovním ruchem. Cestovní ruch zahrnuje rekreaci, ale ne každá rekreace je cestovním ruchem. Cestovní ruch se uskutečňuje ve volném čase, ale ne celý volný čas je věnován cestovnímu ruchu“ (Pásková, Zelenka 2002, s. 6). Po těchto několika úvodních slovech je zřejmé, že definovat cestovní ruch nebude jednoduché. Proto existuje mnoho definic cestovního ruchu, např. Toušek a kol. (2008, s. 303) jej definují takto: „*cestovní ruch je souhrn aktivit osob cestujících do míst mimo jejich obvyklé prostředí a pobývajících v těchto místech po dobu ne delší než jeden rok, za účelem trávení volného času, podnikání či jiným účelem*“. Či výklad cestovního ruchu podle *Výkladového slovníku cestovního ruchu* (Pásková, Zelenka 2002, s. 45): „*Cestovní ruch = komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity*“. Slovník humánní geografie (Johnston a kol. 2000) se na cestovní ruch dívá jako na aktivity, které lidé vykonávají mimo své obvyklé prostředí, většinou za účelem dovolené či rekreace (což je vede k odtržení od každodenních a všedních povinností), ale také za účelem obchodu, pracovní cesty, či ze zdravotních důvodů.

Geografie cestovního ruchu se jako vědní disciplína začala vyvíjet ve 30. letech 20. století, patří tak k nejmladším oborům geografie (Toušek a kol. 2008). Pojem rekreace a volný čas sice historicky sahají už do období starověku, ale teprve v 19. století byl tento fenomén určen jako společensko – ekonomický jev a často se stával předmětem výzkumů (především sociologických a ekonomických) (Toušek a kol. 2008).

„*Geografie cestovního ruchu je obor zabývající se studiem zákonitostí prostorových vztahů mezi cestovním ruchem a rekreací na straně jedné a krajinnou sférou na straně druhé, zákonitostmi a faktickým rozmístěním cestovního ruchu v oblastech různé prostorové hierarchie, dále studiem lokalizačních, selektivních a realizačních faktorů a podmínek rozvoje cestovního ruchu (příroda, historie, životní úroveň, urbanizace, životní prostředí, infrastruktura apod.)*“ (Vystoupil a kol. 2011, s. 10). Geografie cestovního ruchu se dále věnuje působení CR na hospodářství (zejména analyzuje jeho změny ve struktuře, rozmístění, oblasti realizace), na základě přírodních, kulturních, společenských

podmínek, ochrany životního prostředí a ekonomického rozvoje vyhodnocuje území pro případné formy CR (Vystoupil a kol. 2011). Obecně lze říci, že předmětem výzkumu geografie cestovního ruchu jsou „*prostorové vztahy ve volném čase a cestovním ruchu, které se při působení různých procesů společenského vývoje snaží popsat a vysvětlit*“ (Toušek a kol. 2008, s. 296).

Klíčovým termínem této práce je pojem potenciál cestovního ruchu, ten lze chápat jako „*souhrnnou hodnotu všech předpokladů cestovního ruchu, oceněných na základě bodovací škály, sníženou o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje cestovního ruchu – zejména o špatný stav složek životního prostředí (kyselé deště, nízká kvalita vzduchu, znečištění moře, pláží aj.) a konfliktní land-use daného území*“ (Vystoupil a kol. 2011, s. 34).

Lokalizační faktory a předpoklady cestovního ruchu jsou přírodní a kulturně-historické podmínky, které může daná oblast nabídnout k rekreaci a turismu. Mezi přírodní podmínky lze zahrnout: reliéf (tvar reliéfu, říční síť, hospodářské využití území, rozmístění sídel, charakter pobřeží, typ pláží, formy povrchu, výšková poloha, vertikální členitost reliéfu, horizontální členitost reliéfu, expozice, aj.), klimatické poměry a kvalita vzduchu, vodstvo, fauna, flóra (Toušek a kol. 2008). Kulturně-historickými předpoklady máme na mysli: kulturně-historické památky (historie, architektura – lidová architektura, městské historické celky, zámky, hrady, sakrální stavby; technické památky, kultura území, přírodní památky, aj.), kulturní zařízení a kulturní akce (muzea, galerie, divadla, koncerty, festivaly, folklorní slavnosti, kongresy, sympozia, aj.), sportovní akce (Toušek a kol. 2008).

U cestovního ruchu rozlišujeme také druhy CR a formy CR. Druhy cestovního ruchu Vystoupil a kol. (2011) rozlišuje podle: místa realizace CR (domácí, zahraniční, mezinárodní, národní, příhraniční, výjezdový, vnitřní), doby trvání pobytu a přenocování (krátkodobý, dlouhodobý), způsobu zabezpečení cesty a pobytu (organizovaný, neorganizovaný), převažujícího prostředí pobytu (městský, venkovský, lázeňský, přírodní, vodní). Formy cestovního ruchu Vystoupil a kol. (2011) rozlišuje podle motivace turistů: rekreační, pobytový, lázeňský, lovecký, poznávací (kulturně poznávací, přírodně poznávací, historicky poznávací), socioprofesionální (obchodní, kongresový).

5 VYMEZENÍ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

5.1 HISTORIE ÚZEMÍ

Již dávno v 10. století dala hora Prácheň název celému kraji – kraj Prácheňský, či Prácheňsko. Tento název zůstal v povědomí obyvatel kraje až do dnes. „*Do 13. století se Prácheňským krajem rozuměla oblast, která zahrnovala přibližně dnešní Horažďovicko, Sušicko, Kašperskohorsko, Strakonicko a Vimpersko. V 15. století již zahrnoval i oblast Netolicka, Písecka a Blatenska*“ (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012. s. 20).

V 10. století na Práchni vzniklo hradiště, které založili první Přemyslovci, aby zde mohli rýžovat zlato. Přibližně v roce 1315 byl Bavorem ze Strakonice na místě původního dřevěného hradiště založen hrad Prácheň. V polovině 16. století je hrad již pustý. Dnes jsou v předhradí patrné valy a příkopy tam, kde hrad stával, dochovaly se též zbytky obvodových zdí s okrouhlou věží. Na prácheňském hřbitově přilehlému k bývalému hradu stojí původně románský kostelík sv. Klimenta, později goticky a následně novogoticky přestaven a upraven (Střípky Horažďovicka, 2001)

5.2 POLOHA ÚZEMÍ

Prácheňský mikroregion je vymezen 38 obcemi: Břežany, Budětice, Bukovník, Čimice, Dobruška, Domoraz, Dražovice, Frymburk, Hejná, Horažďovice, Hradešice, Hradiště, Chanovice, Kasejovice, Kejnice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Maňovice, Myslív, Nalžovské Hory, Nezamyslice, Nezdice na Šumavě, Nezdřev, Olšany, Oselce, Pačejov, Podmokly, Rabí, Slatina, Soběšice, Strašín, Svěradice, Velké Hydčice, Velký Bor, Žihobce, Žichovice a Životice. Tyto obce se nachází v jižní části Plzeňského kraje. Většina obcí leží v okrese Klatovy, při jeho východní hranici, kde sousedí s jihočeskými okresy Strakonice a Prachatice. Pět obcí na Kasejovicku se pak nachází na jihu okresu Plzeň – jih (viz obrázek 1 a 2, příloha C).

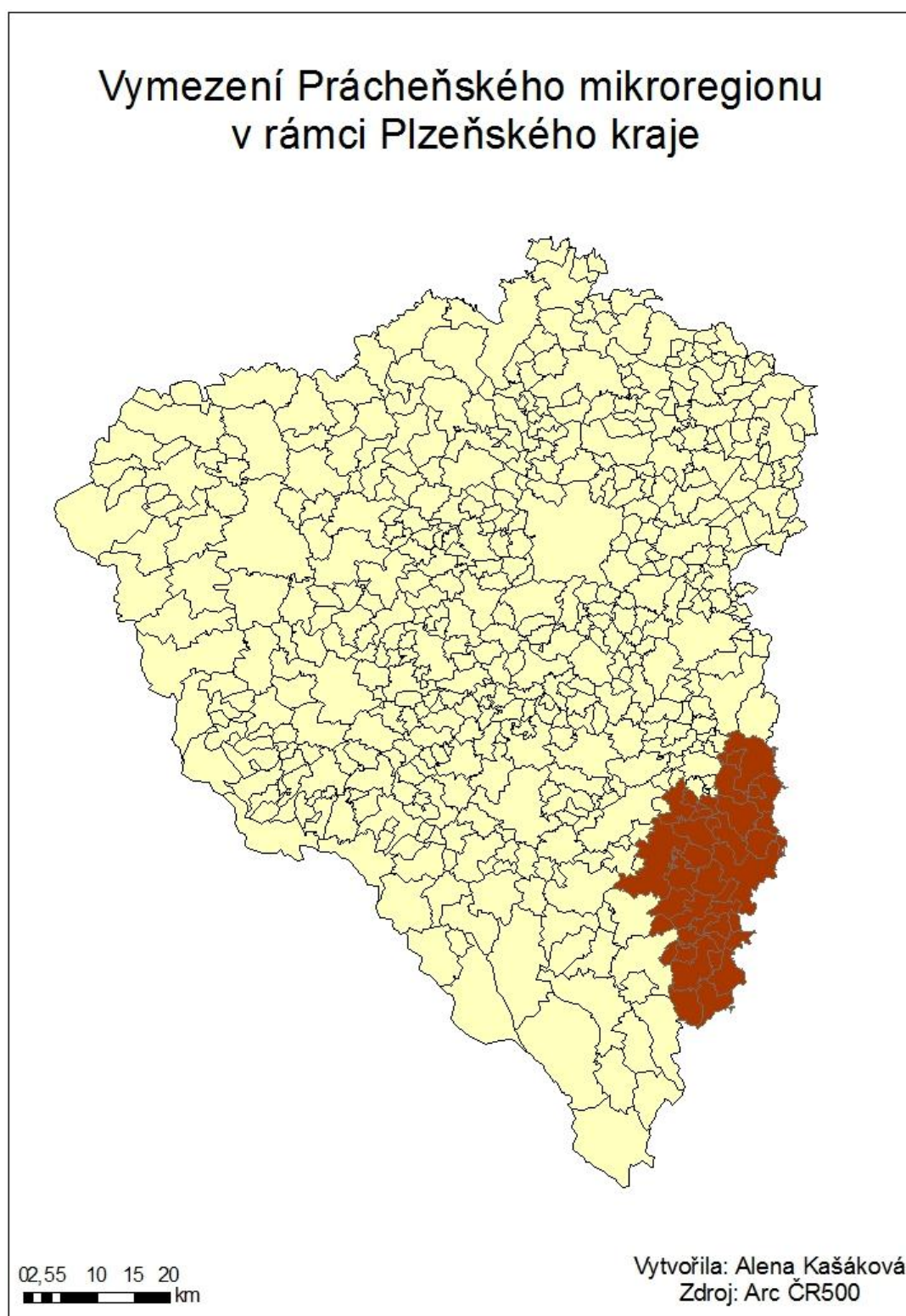
„*Řešené území se nachází ve venkovské periferní oblasti mimo hlavní rozvojové směry České republiky*“ (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012, s. 18). Dominantním centrem mikroregionu je město Horažďovice, zde dochází k přirozené koncentraci kulturních, společenských a ekonomických aktivit, které ovlivňují celé zájmové území.

Rozloha zájmového území čítá 47 770 ha. V okrese Klatovy zaujímá mikroregion cca 20% území a v okrese Plzeň – jih přibližně 7%. Do spádového území obce s rozšířenou

působností Sušice patří 15 obcí, do Horažďovic 18 obcí a do Nepomuka 5 obcí ze všech obcí Prácheňského mikroregionu (viz příloha C) (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

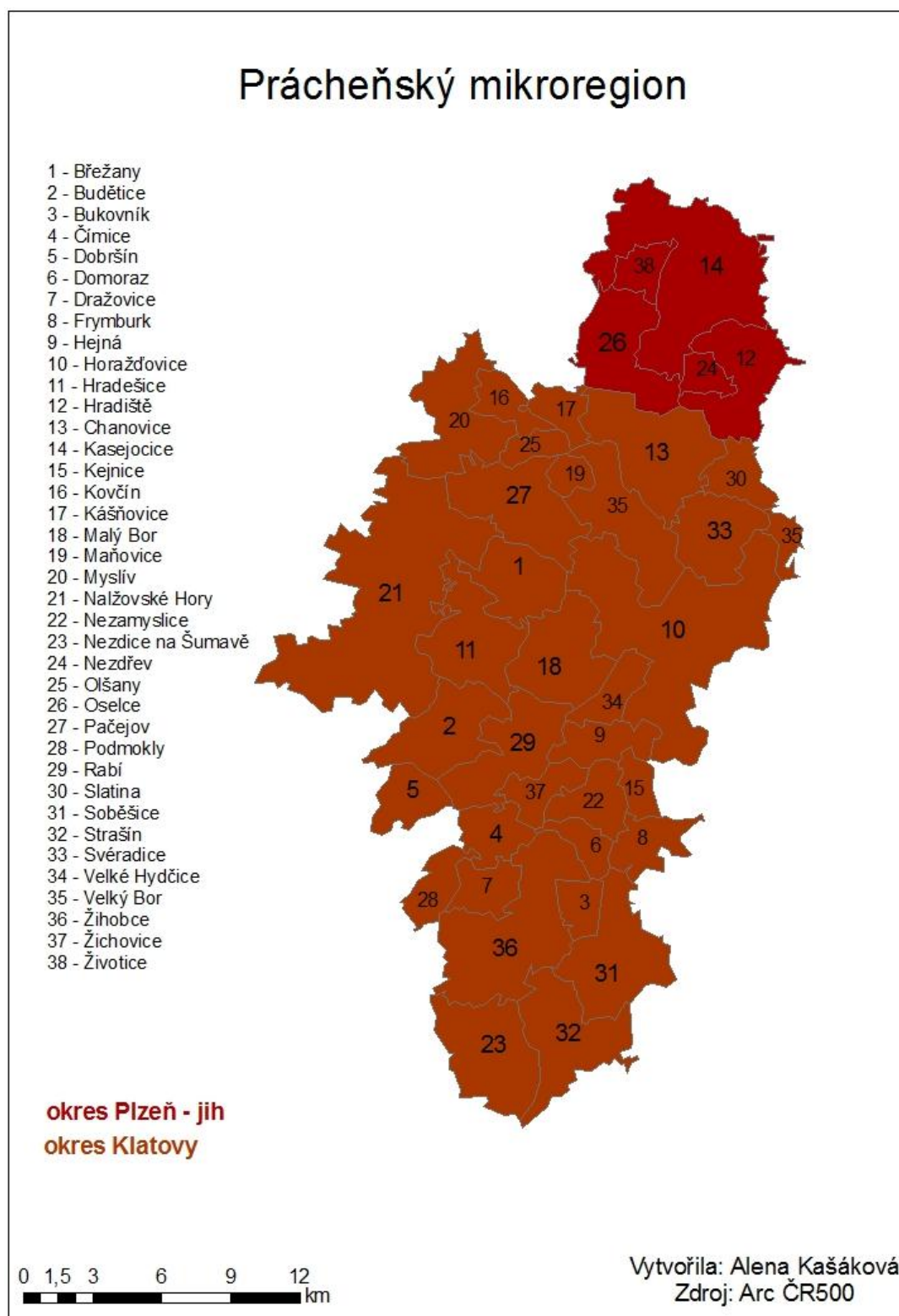
Mikroregion leží v nadmořské výšce mezi 343 – 638 m, nejnižše položenou obcí jsou Velké Hydčice, nejvýše se nachází Nezdice na Šumavě (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012). Krajina je rovinatá či mírně zvlněná, směrem k Šumavě, která se nachází západně od Prácheňska, se nadmořská výška výrazně zvedá. Osu mikroregionu tvoří řeka Otava. Prácheňsko má výhodnou polohu díky dobré dostupnosti sídel Klatovy, Sušice, Strakonice, Nepomuk.

Obrázek 1: Mapa vymezení zájmového území v Plzeňském kraji

Zdroj: Arc ČR500, vlastní zpracování

Obrázek 2: Mapa Prácheňského mikroregionu

Zdroj: Arc ČR500, vlastní výzkum, vlastní zpracování

5.3 ZÁJMOVÉ SDRUŽENÍ PRÁVNICKÝCH OSOB PRÁCHEŇSKO

V údolí zlatonosné Otavy leží město Horažďovice, které je v současnosti střediskem svého okolí a které společně se svými sousedními obcemi přispělo ke vzniku sdružení Prácheňska.

Zájmové sdružení právnických osob Prácheňsko vzniklo v roce 2001, sídlem sdružení je Město Horažďovice. Zakládajícími subjekty jsou Město Horažďovice, Obec Oselce, Obec Chanovice, Sdružení obcí Slavník, Obec Velký Bor, Obec Svěradice, firma AgAkcent s.r.o. Klatovy a firma Lyckeby Amylex, a.s. Postupně se k zakládajícím osmi členům přidalo dalších devět: Město Kasejovice, Muzeum Šumavy v Sušici, Obec Hejná, Obec Hradiště, Obec Kejnice, Obec Nezdrěv, Obec Slatina, Obec Velké Hydčice, Obec Žichovice, Svazek obcí Pošumaví (Zpravodaj, 2009).

Nejvyšším orgánem tohoto sdružení je valná hromada, která rozhoduje o všech základních záležitostech, týkajících se činnosti sdružení. Řídícím orgánem, který je zodpovědný za chod a činnosti sdružení je předsednictvo, které je tvořeno osmi členy: předseda Mgr. Karel Zrůbek, starosta Města Horažďovice; místopředseda Petr Klásek, starosta Obce Chanovice; členové Václav Zábranský, starosta Obce Velký Bor; ing. Marie Čápková, starostka Města Kasejovice; Jan Helíšek, starosta Obce Strašín; František Balíček, starosta Obce Hradešice; Miloslav Cikán, starosta Obce Oselce; Radovan Faltys, starosta Obce Malý Bor (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012). Kontrolním orgánem, který dohlíží na dodržování předpisů a činnost sdružení je revizní orgán.

Založení sdružení přináší jednotlivým členům – obcím možnost snazšího získávání prostředků na realizaci projektů. Sdružení si uložilo několik hlavních cílů své činnosti: rozvoj individuálního bydlení občanů, nižší než průměrná míra nezaměstnanosti v mikroregionu, rozvoj mikroregionu v oblasti cestovního ruchu, zachovat minimálně současný počet obyvatel – snížit imigraci mladých lidí, přizpůsobení veřejné dopravy potřebám obyvatelstva, lepší propojení sídel a propustnost krajiny pro cykloturistiku, protipovodňová opatření. Na Prácheňsku se podařilo od r. 2001, kdy bylo sdružení založeno, realizovat několik záměrů a mnoho jich ještě čeká na svou realizaci. K těm již realizovaným projektům patří např. vydání několika publikací (Střípky Horažďovicka (2001); Putování Prácheňskem (2005); Prácheň hora/hradiště/hrad (2009); zpravodaj o činnosti sdružení (2009); kreslená pohlednice s dominantami obcí Prácheňska (2002) (viz příloha E)), podpora turismu v mikroregionu (vybudování nových cyklotras včetně značení a tištěného průvodce; zprovoznění regionálního turistického a informačního centra Prácheň

v Horažďovicích; Vintířova stezka – česko – německý projekt zaměřený na partnerství, historii a turismus; zřízení zvukové mapy Horažďovic; zřízení map Prácheňska s fotopozvánkami (viz příloha E); výstavba rozhledny na vrchu Chlum v Chanovicích), oprava drobných památek, obnova místních komunikací, výstavba sportovišť s umělými povrchy ve sportovním areálu v Horažďovicích, výstavba nové lávky pro pěší přes řeku Otavu ve Velkých Hydčicích atd. (Prácheňsko.org).

Sdružení dále plánuje realizovat projekty, které celkově zvýší kvalitu života v obcích a které podpoří cestovní ruch v mikroregionu. Sdružení se proto věnuje takovým projektům jako je oprava místních komunikací; výstavba a oprava chodníků; rekonstrukce kanalizace, vodovodů; plynofikace; výstavba bytových domů a bytů; příprava parcel pro výstavbu rodinných domů; výstavba domů pro seniory; revitalizace sídlišť; rekonstrukce náměstí a návsi; rekonstrukce veřejného osvětlení; rekonstrukce a údržba veřejných prostranství; výsadba a údržba zeleně; úprava rybníků a nádrží; zřízení vodních ploch pro rekreaci; údržba a vybudování sportovišť a dětských hřišť; zřízení ubytoven pro turisty; oprava památek; vybudování nových naučných stezek a cyklotras; vydání propagačních předmětů (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Sdružení obcí v mikroregiony umožňuje obcím lepší možnosti v řešení regionálních problémů, dochází k efektivnějšímu čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu či fondů Evropské unie, díky tomu lze zabezpečovat akce a projekty, které přesahují rámec jednotlivých obcí. Výsledkem toho je, že dochází k posílení sociální a ekonomické stability regionu a k jeho rozvoji (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012)

6 METODIKA

Pro analýzu potenciálu cestovního ruchu v Prácheňském mikroregionu autorka využila metodiku, kterou navrhla doc. Novotná ve své práci *Methodology of the evaluation of the geographic potential for tourism in the Plzeň region* (2007) v kombinaci s metodikou Dr. Bíny (*Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky*, 2002).

Inspirací pro metodiku této práce byl článek *Methodology of the evaluation of the geographic potential for tourism in the Plzeň region* (2007) od doc. Novotné. Navrhuje zde metodiku hodnocení potenciálu pro cestovní ruch, která je založena na použití geografického informačního systému (GIS). Novotná využila pro hodnocení potenciálu jednotlivých objektů pro CR metodu Delphi. Ta se zakládá na tom, že se opakovaně osloví určitý počet odborníků (v tomto případě pět), kteří zkoumaný region (v tomto případě Plzeňský kraj) znají velice dobře. Tito odborníci jsou požádáni, aby ohodnotili potenciál jednotlivých objektů CR v regionu na stupnici od 5 do 1, kde 5 znamená velmi vysoký potenciál a naopak 1 velmi nízký potenciál. Výsledky jsou zpracovány a vyhodnoceny a anonymně vráceny odborníkům, kteří jsou požádáni, aby znovu ohodnotili potenciál objektů CR, mohou měnit své předešlé ohodnocení na základě již zpracovaných prvních odpovědí. Poté jsou výsledky opět zpracovány a následně jsou vytvořeny mapy potenciálu pro cestovní ruch pomocí GIS.

Dr. Jan Bína ve svém článku *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky* (2002) popisuje metodu, jak vyhodnotit lokalizační podmínky cestovního ruchu na území jednotlivých obcí ČR. Lokalizační podmínky CR rozděluje do tří kategorií:

1) vhodnost krajiny pro určitou aktivitu CR (např. vhodnost pro cykloturistiku, zimní sporty apod.),

2) určitá relativně fixní danost, která v obci existuje a je atraktivní pro návštěvníky (např. kulturně – historické památky, muzea, apod.),

3) kulturní, sportovní a jiné akce, které jsou v obci pořádány a navštěvují je účastníci/diváci odjinud.

Do každé z této kategorie patří různé složky CR. Každá složka CR je zařazena do jednoho ze tří stupňů lokalizačních podmínek CR:

stupeň 1 zahrnuje podmínky v základní úrovni - potenciálově relevantní jev je v konkrétním prostoru registrovaný;

stupeň 2 zastupuje podmínky ve zvýšené úrovni - potenciálově relevantní jev vykazuje v konkrétním prostoru již zřetelný a výrazný stav;

stupeň 3 zahrnuje podmínky ve vysoké úrovni - potenciálově relevantní jev dosahuje v konkrétním prostoru dominantního stavu.

Bína zavedl také stupeň 0, který byl použit, pokud se v dané obci určitá oblast CR nevyskytovala. Pokud obec některou oblast CR poskytovala, bylo určeno, do kterého ze tří výše uvedených stupňů lokalizačních podmínek spadá a následně byla bonifikována daným počtem bodů pro daný stupeň. Na závěr byl pro každou obec sečten celkový počet bodů za všechny oblasti CR a po sestavení bodové stupnice byly obce rozděleny do těchto šesti kategorií: bez potenciálu, základní potenciál, zvýšený potenciál, vysoký potenciál, velmi vysoký potenciál a výjimečný potenciál.

Stejně jako Novotná (2007) i autorka požádala o spolupráci na výzkumu odborníky, kteří zkoumaný region znají velice dobře – oslovila osm starostů obcí Prácheňska – členy předsednictva sdružení (viz kapitola 5).

Autorka vytvořila dotazník (viz příloha B) z oblastí cestovního ruchu, které ve své práci uvádí Bína (2002):

- horská turistika (nad 800 m n. m.),
- pěší turistika (do 700 m n. m., existence lesů, luk, pastvin, polí, řek/potoků, rybníků, využitelné mimosilniční trasy pro pěší turisty, estetika krajiny),
- cykloturistika (existence lesů, luk, pastvin, polí, řek/potoků, rybníků, využitelné mimosilniční trasy pro cyklisty, estetika krajiny),
- vodní turistika (existence významnějšího vodního toku, který je využíván pro vodní turistiku – kanoistika, rafting, ...),
- lyžařská turistika (vhodný terén pro lyžařskou turistiku, vhodné klimatické podmínky – dostatečná sněhová pokrývka v zimním období, krajinná estetika)
- vodní rekreace (existence vodní plochy – rybník, jezero, přehrada, využitelnost vodní plochy pro rekreaci, možnost ubytování),

- lesní rekreace (existence dostatečného lesního porostu, nižší až střední úroveň hustoty zalidnění a osídlení),
- zimní sporty (vhodný terén pro provozování zimních sportů, zejména sjezdového lyžování, vhodné klimatické podmínky – dostatečná sněhová pokrývka v zimním období),
- kulturně-historická památka/soubor (vesnická/městská památková zóna, vesnická/městská památková rezervace, památka UNESCO, národní kulturní památka),
- církevní stavba/akce (církevní poutní místa),
- technická zajímavost,
- přírodní zajímavost (atraktivní přírodní útvary – skalní formace, krasové jevy, pískovcová skalní města, kaňony, jeskyně, propasti, rezervace, naučná stezka, chráněná přírodní památka),
- muzeum/skanzen,
- pořádání kulturních akcí (pravidelné pořádání kulturních akcí, slavností, existence a využívání kulturního domu k pořádání akcí, existence budovy divadla, kina),
- pořádání sportovních akcí (pravidelné konání sportovních závodů a zápasů),
- sportovní zařízení (existence hřiště, kurtů, tělocvičen, plaveckých bazénů, ...).

Osloveným respondentům byl zaslán dotazník, ve kterém měli u každé obce Prácheňska (viz kapitola 5) bodově ohodnotit, podle vlastního uvážení, jednotlivé oblasti CR. Bodové hodnocení bylo stanoveno podle Novotné (2007) na škále 1 – 5 bodů s tím, že byla přidána ještě 0 pro případ, že by některá oblast CR v dané obci neexistovala. Body byly přidělovány podle následujícího klíče:

5 bodů – daná oblast CR je na mezinárodní úrovni- velmi vysoký předpoklad
(vhodnost) obce pro danou oblast CR,

4 body - daná oblast CR je na národní úrovni – vysoký předpoklad
(vhodnost) obce pro danou oblast CR,

3 body - daná oblast CR je na regionální úrovni – střední předpoklad (vhodnost)
obce pro danou oblast CR,

2 body - daná oblast CR je na mikroregionální úrovni – nízký předpoklad (vhodnost) obce pro danou oblast CR,

1 bod - daná oblast CR je na lokální úrovni – velmi nízký předpoklad (vhodnost) obce pro danou oblast CR,

0 bodů - obec nemá žádný předpoklad pro danou oblast CR.

Všech osm oslovených starostů bylo ochotno spolupracovat. Jeden starosta dotazník vyplnil sám, ostatních sedm dotazníků bylo se starosty vyplňováno formou rozhovoru. Dva starostové byli ochotni hodnotit pouze obce, které jsou v blízkosti té jejich, kompletně bylo tedy vyplněno šest dotazníků.

Aby autorka zjistila, jaký potenciál pro cestovní ruch má která obec a jaká oblast CR má ve sledovaném území největší potenciál, spočítala pro každou obec i pro každou oblast CR průměrný počet bodů. Byla navržena bodová stupnice a v prostředí GIS vytvořeny mapy - kartogramy potenciálu CR.

Bodová stupnice byla vytvořena pomocí kvintilů¹, kdy byl soubor bodů rozdělen na pět stejných částí. Stupnice byla tedy určena následujícím vzorcem:

$$1 \text{ (velmi nízký potenciál)} = p - 0,8 * s \text{ (} \rightarrow \text{ do 20\%)},$$

$$2 \text{ (nízký potenciál)} = p - 0,2 * s \text{ (} \rightarrow \text{ do 40\%)},$$

$$3 \text{ (střední potenciál)} = p + 0,2 * s \text{ (} \rightarrow \text{ do 60\%)},$$

$$4 \text{ (vysoký potenciál)} = p + 0,8 * s \text{ (} \rightarrow \text{ do 80\%)},$$

$$5 \text{ (velmi vysoký potenciál)} \text{ (} \rightarrow \text{ nad 80 \%)},$$

kde p = průměr (v tomto případě $p = 2,5$) a s = směrodatná odchylka (zde $s = 2,5$). Po dosazení do vzorce vznikla tato bodová stupnice:

$$1 \text{ (velmi nízký potenciál)} \rightarrow 0 - 0,5 \text{ (< 20\%)},$$

$$2 \text{ (nízký potenciál)} \rightarrow 0,51 - 2 \text{ (20 - 40\%)},$$

$$3 \text{ (střední potenciál)} \rightarrow 2,1 - 3 \text{ (40 - 60\%)},$$

$$4 \text{ (vysoký potenciál)} \rightarrow 3,1 - 4,5 \text{ (60 - 80\%)},$$

$$5 \text{ (velmi vysoký potenciál)} \rightarrow 4,51 - 5 \text{ (> 80\%)}.$$

¹ Informace o kvintilech a jejich výpočtech byly nastudovány z publikace J. Kopřivy (2011)

Velmi nízkého potenciálu dosáhly obce, které získaly méně než 20% všech možných bodů, nízkého potenciálu dosáhly obce, které získaly 20 – 40% všech možných bodů, na střední potenciál dosáhly obce, jež získaly 40 – 60% ze všech možných bodů, vysoký potenciál získaly obce, které obdržely 60 – 80% ze všech možných bodů a velmi vysokého potenciálu dosáhly ty obce, které získaly více než 80% ze všech možných bodů.

7 PŘEDPOKLADY PRO CESTOVNÍ RUCH NA PRÁCHEŇSKU

7.1 HORSKÁ, PĚŠÍ A CYKLOTURISTIKA, LESNÍ REKREACE

Horskou turistiku nelze, vzhledem k nadmořské výšce regionu (343 – 638 m n. m.), na Prácheňsku provozovat. Jedinou lokalitou, kde by horská turistika byla částečně možná, je obec Nezdice na Šumavě. Nejvyšší nadmořská výška katastrálního území obce dosahuje 1 089 m (nezdicensumave.cz).

Pěší turistika a cykloturistika má, na rozdíl od horské turistiky, na Prácheňsku větší potenciál. Regionem prochází patnáct turistických tras, z toho je jedna značená červeně, čtyři modře, čtyři zeleně a šest žlutě (viz tabulka 1). Obcemi Pačejov, Horažďovice a Chanovice procházejí tři z těchto tras, dalšími dvaceti obcemi prochází alespoň jedna turistická trasa.

K pěší turistice neodmyslitelně patří také naučné stezky, které tvoří tematické ucelené okruhy a zatraktivňují tím pěší turistiku. Naučné stezky poukazují na přírodní či kulturní zajímavosti v oblasti. Na území Prácheňska můžeme projít třemi naučnými stezkami (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012). První naučná stezka Příroda a lesy Pošumaví se nachází na území obce Chanovice. Je dlouhá 2,2 km a má 9 zastavení, první z nich nalezneme v zámeckém areálu u kostela. Stezka nás zavede na rozhlednu na vrchu Chlum a také k Expozici lidové architektury, je zaměřena na obnovu lesa od semínka až po zpracování dřevní hmoty. Druhá naučná stezka vede skrze obce Velké Hydčice, Hejná a Nezamyslice o délce 8 km. Východištěm a prvním ze sedmi zastavení jsou Velké Hydčice. Sedm informačních tabulí přibližuje bohatou historii, přírodní zajímavosti (těžbu vápence, rýžovnictví či perlorodky) a další zajímavá místa v obcích a jejich okolí. Na třetí naučné stezce Maňovice je umístěno 12 informačních tabulí. Zastavení jsou umístěna u nejzajímavějších míst a objektů včetně uvedení historie. Vede krásnou panenskou přírodou a mapuje historii, přírodu a památky okolí Maňovic.

Prácheňskem vede třináct cyklotras (viz tabulka 2) skrze dvacet tři obcí. Žichovicemi a Horažďovicemi vede pět cyklotras, Pačejovem, Malým Borem a Svěradicemi prochází tři cyklotrasy. Dalšími osmnácti obcemi vede alespoň jedna cyklotrasa.

Tabulka 1: Přehled turistických tras na Prácheňsku

červené	<i>TT 0221</i>	Nepomuk – Životice – Kasejovice - Lnáře	18 km
modré	<i>TT 1421</i>	Pačejov – Nalžovské Hory	12,8 km
	<i>TT 1422</i>	Kasejovice – Starý Smolivec	10 km
	<i>TT 1427</i>	Sušice – Kadešice – Žihobce	12,5 km
	<i>TT 1466</i>	Horažďovice předměstí – Chanovice – Svěradice - Oselce	20 km
zelené	<i>TT 3611</i>	Pačejov – Myslív - Letiny – Jezevčí skála	31,3 km
	<i>TT 3617</i>	Jetenovice – Újezd u Chanovic	5 km
	<i>TT 3625</i>	Kašperské Hory – Kašperk – Nezdice na Šumavě - Strašín	10,5 km
	<i>TT 3626</i>	Horažďovice – Velké Hydčice - Žichovice – Čímice - Sušice	22,7 km
žluté	<i>TT 6616</i>	Klatovy – Kydlíny – Plánice – Nalžovské Hory – Rabí – Žichovice	40,6 km
	<i>TT 6623</i>	Pačejov – Olšany – Kvášňovice – Defurovy Lažany - Nová Ves – Nezdřev – Bezděkov - Velký Pálenec	20,5 km
	<i>TT 6718</i>	Žihobce – Strašín – Pohorsko - Javorník	11 km
	<i>TT 6720</i>	Hejná – Staviště	5 km
	<i>TT 6725</i>	Horažďovice předměstí – Střelské Hoštice	5,1 km
	<i>TT 9298</i>	Velké Hydčice – Hejná - Nezamyslice	8 km

Zdroj: Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012, s. 41

Tabulka 2: Přehled cyklotras na Prácheňsku

<i>Trasa č. 12</i>	Žichovice – Bukovník – Soběšice – Nová Ves – Němčice – Volyně – Malenice – Zálezly – Vlachovo Březí – Husinec – Prachatice
<i>Trasa č. 305</i>	Horažďovice – Velké Hydčice – Žichovice – Čimice – Sušice – Tedražice – Hrádek – Zbynice – Čejkovy – Ustaleč – Suchá – Buršice – Vlčkovice – Mlázovy – Lukovitě – Hradiště – Mochtín – Hoštice – Kydliny – Čínov – Klatovy – Tajanov – Drsalvice – Věckovice – Poleň – Lučice – Chocomyšl – Koloveč
<i>Trasa č. 313</i>	Sušice – Chmelná – Čepice – Žichovice
<i>Trasa č. 2046</i>	Mladý Smolivec – Chloumek – Kasejovice – Řesanice – Oselce – Nekvasovy – Milčice – Olšany – Pačejov – Třebomyslice – Horažďovice
<i>Trasa č. 2075</i>	Pačejov – Břežany – Hradešice – Vlkonice – Budětice
<i>Trasa č. 2076</i>	Horažďovice – Boubín – Kejnice – Nezamyslice – Žichovice
<i>Trasa č. 2077</i>	Velenovy – Těchonice – Neprochovy – Břežany – Malý Bor – Týnec – Hradešice – Červený Mlýn – Otěšín
<i>Trasa č. 2083</i>	Zborovy – Žďár – Strážovice – Pačejov
<i>Trasa č. 2084</i>	Žichovice – Rabí – Budětice – Lipová Lhota – Tedražice – Čejkovy – Zbynice – Čermná
<i>Trasa č. 2111</i>	Velké Hydčice – Hliněný Újezd – Týnec
<i>Trasa č. 2161</i>	Řesanice – Chanovice – Starý Budětín – Svěradice – Babín – Horažďovice předměstí
<i>Trasa č. 2162</i>	Kadov – Starý Budětín – Chanovice – Defurovy Lažany – Kvášňovice – Olšany – Milčice – Myslív – Polánka – Pohoří – Lovčice
<i>Trasa č. 2163</i>	Malý Bor – Třebomyslice – Velký Bor – Svěradice a dále pokračuje do Čechelovic v okrese Strakonice v délce 5 kilometrů

Zdroj: Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012, s. 42 – 43

Lesní rekreace na Prácheňsku je z hlediska potenciálu pro cestovní ruch provozována spíše místními turisty – obyvateli regionu. Prácheňsko se dá charakterizovat jako vesnická oblast. Na Prácheňsku mají statut města pouze 4 obce, z nichž největší Horažďovice mají cca 5,5 tis. obyvatel (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012). Na současnou podobu krajiny má velký podíl zemědělská činnost, zemědělská půda zabírá 65 % z celkového půdního fondu mikroregionu. Přesto lesy zaujímají čtvrtinu rozlohy Prácheňska.

Z. s. p. o. Prácheňsko usiluje o to, aby v budoucnu na Prácheňsku vznikla síť značených cyklistických, pěších a vodáckých tras, které budou spojovat turistické lokality a kulturně historické pamětihodnosti v celém mikroregionu (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012). Obec Strašín se snaží vybudovat naučnou stezku v katastru obce, dále pak cyklotrasy, lyžařské stopy, turistické trasy pro walking a také hipostezku (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

7.2 VODNÍ TURISTIKA A REKREACE

Vodní turistika je v mikroregionu zastoupena v obcích, kterými protéká řeka Otava. Právě Otava je jediným významným vodním tokem, na kterém se dá tato atraktivita cestovního ruchu provozovat. Otava protéká pěti obcemi mikroregionu: Horažďovice, Velké Hydčice, Čepice (místní část Obce Rabí), Žichovice a Dobruška. Obce disponují tábořišti se základními službami pro turisty. Ostatními obcemi mikroregionu neprotéká žádný významnější vodní tok, který by byl využíván pro vodní turistiku.

Největší potenciál pro vodní rekreaci v Prácheňském mikroregionu má město Horažďovice. Hlavní atraktivitu pro tento druh rekreace představuje krytý plavecký bazén otevřený v roce 2000 (Zpravodaj, 2009), navštěvovaný lidmi z širokého okolí. Pro ty otužilejší je možné se rekreovat také u řeky Otavy. Obcemi Žichovice, Velké Hydčice, Dobruška a Rabí (resp. Čepice) protéká řeka Otava, která je vhodná spíše pro vodáctví, ale vzhledem k tomu, že se v těchto obcích nachází tábořiště s příslušným vybavením pro turisty, lze tato místa využívat i pro rekreaci. V obci Žihobce se nachází koupaliště. V některých obcích jako např. v Chanovicích, Čimicích, Kovčíně, Nalžovských Horách, Dražovicích, Myslivě a Nezdicích na Šumavě se nacházejí rybníky, které jsou vhodné k přírodnímu koupání, ale chybí jim základní vybavení a služby (šatny, sprchy, WC,

občerstvení, ...) které jsou pro cestovní ruch důležité. Tyto vodní plochy využívají k rekreaci především místní obyvatelé.

7.3 LYŽAŘSKÁ TURISTIKA A ZIMNÍ SPORTY

Jak již bylo zmíněno výše, Prácheňsko neleží v oblasti s takovou nadmořskou výškou, která by zabezpečovala dostatečnou sněhovou pokrývku v zimním období a klimatické poměry, které jsou zapotřebí, aby se na území daly provozovat zimní sporty, zejména tedy sjezdové lyžování a snowboarding a také lyžařská turistika.

Podobně jako horská turistika je i lyžařská turistika na Prácheňsku soustředěna do okolí obce Nezdice na Šumavě, kde se vyskytují vyšší nadmořské výšky, které nabízejí dostatečnou sněhovou pokrývku v zimním období a jsou proto vhodné pro lyžařskou turistiku. Běžecké tratě vedou přes vrch Ždánov (1 064 m n. m.) (mistopisy.cz). Obec Strašín také disponuje vyššími nadmořskými výškami a plánuje vybudování lyžařských stop.

V Nezdicích na Šumavě je situován skiareál Nezdice, který leží asi 500 m od středu obce. Na severním svahu vrchu Ždánov (1 064 m n. m.) ve výšce 687 – 765 m n. m. jsou k dispozici tři sjezdovky lehké až střední obtížnosti. Sjezdovky obsluhují dva vleky, malé děti mohou využít též dětský vlek. Provozuje se zde i večerní lyžování na dvou osvětlených sjezdovkách. Skiareál turistům nabízí nejen základní služby, jako je WC, občerstvení, parkoviště, ale i vnitřní vytápěné posezení a lyžařskou a snowboardovou školu.

7.4 KULTURNĚ – HISTORICKÉ PAMÁTKY ČI SOUBORY, CÍRKEVNÍ STAVBY

Obec Břežany byla v roce 1995 prohlášena za vesnickou památkovou zónu díky dochovanému souboru lidové architektury – areály selských statků se zděnou architekturou lidového baroka tzv. blatského typu (Zpravodaj, 2009). Ve vsi je také situován památník obětem I. sv. války, kaplička sv. Jana Nepomuckého s rozměrnou sochou světce z první poloviny 19. století, barokní kaple sv. Anny z r. 1760 a památkově chráněná boží muka (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Obec Budětice může případným návštěvníkům nabídnout nepatrné zbytky zdí hradu Džbán ze 13. století, po roce 1380 ponechán svému osudu (Hrady.cz; Informační portál území MAS Pošumaví). Ve vsi je dále ke zhlédnutí pomník padlým ve světových válkách a pamětní deska Josefu Jungmannovi, národnímu obrozenci, hřbitovní kostel sv. Petra a Pavla ze 13. století, kaplička u mostu v Buděticích, kaplička v místní části Lipová Lhota, dvě kapličky v místní části Vlkonice, čtyři křížky (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012). V nedaleké Lipové Lhotě se nachází zachovalý, ale nepřístupný zámek, patřící soukromému vlastníkovi (Hrady.cz; Informační portál území MAS Pošumaví).

V obci Bukovník se nachází bývalá tvrz v místech dnešního farského pole a sýpka, dále pak hřbitovní kostel sv. Václava z poloviny 13. století, kaple z konce 17. století, fara, tři křížky a boží muka (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

V Čimicích stávala středověká tvrz, z níž se dochovaly pouze sporé pozůstatky, dále je zde ke zhlédnutí kaple sv. Cyrila a Metoděje ve stylu selského baroka a boží muka (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Obec Dobruška byla v roce 1995 prohlášena za vesnickou památkovou rezervaci díky návsi s architektonicky a památkově cennou zástavbou – špýcharské domy a selská stavení, např. selský dvůr čp. 6 postaven na přelomu 18. a 19. století; v horní části návsi můžeme obdivovat novogotickou návesní kapli z r. 1869 (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Na kapličku sv. Anny, boží muka a tři křížky můžeme narazit při projíždění obcí Domoraz.

V obci Dražovice kdysi stávaly dvě tvrze, starší gotická a mladší renesanční, v místech, kde se tvrze nacházely, dnes stojí rodinné domy, veřejnosti nepřístupné; dalšími pamětihodnostmi Dražovic jsou kaplička sv. Václava a osm křížků (Castles.cz; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Před rokem 1318 byla v obci Frymburk postavena tvrz, která byla později vypálena, na jejím místě byla v 19. století vystavěna kaple sv. Antonína stojící do dnes (Hrady.cz).

Existenci středověké tvrze dokazují velké valy a příkopy. Ve vsi se nachází také pozůstatky mladší renesanční tvrze z r. 1578, též je k vidění pomník padlým ve světových válkách a tři křížky; Frymburk je také archeologické naleziště (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

V obci Hejná můžeme vidět hřbitovní kostel sv. Jakuba a Filipa a kapličku; Hejná je též archeologickým nalezištěm – našlo se zde rýžoviště – sejpy (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Město Horažďovice se může pochlubit renesančním zámek z 15. století. Zámek stojí na místě, kde kdysi stávala gotická tvrz založená Bavory ze Strakonice ve 13. století. Z této tvrze se dochovalo pouze sklepení vytesané do skály a zbytky okrouhlé věže, které jsou dnes veřejnosti nepřístupné. Z období, kdy byli majiteli Švihovští z Rýzmburka (1483 – 1621) pochází malý vnitřní dvůr obklopený arkádami a dvoupatrová věž, v níž se dnes nachází galerie. Během Třicetileté války panství postihly dva velké požáry a nadvakrát bylo vydrancováno švédskými vojsky, to zámek značně poškodilo. V r. 1680 jej nechal přestavět jeho další majitel hrabě Václav Vojtěch ze Šternberka. Při této přestavbě byly zřejmě zazděny arkády kolem vnitřního nádvoří a tak zámek dostal dnešní podobu, další majitelé jej již výrazněji nepřestavovali (informace o zámku čerpány z průvodce.com - Zámek Horažďovice). Ve městě jsou dochovány pozůstatky městského gotického opevnění z doby krále Václava II., jenž nechal r. 1292 povýšit Horažďovice na město. Součástí těchto hradeb je i známá Červená brána a další tři původní městské brány. Dále jsou k vidění zámecká obora a renesanční vyhlídka Gloriet, zbytky městského vězení, masné krámy, pomník k upálení Mistra Jana Husa situován na náměstí, pamětní deska Otakara Ševčíka, známého houslového virtuóza, radnice z r. 1927, kamenná kašna na náměstí z r. 1560, pomník osvobození města z r. 1945, památník Rudolfa Habsburského pod kaplí sv. Anny, klášter Sester De Notre Dame ze 16. století, kostel sv. Petra a Pavla vystavěný v letech 1260 – 73 na náměstí, památník synagogy zničené nacisty během II. sv. války, socha sv. Floriána, boží muka z r. 1738, klášterní kostel Panny Marie, kostel sv. Michala, klášter Minoritů, morový sloup Neposkvrněného početí Panny Marie z r. 1725, sloup sv. Josefa z r. 1708, hřbitovní kostel sv. Jana Křtitele z r. 1598, restaurovaná socha sv. Jana Nepomuckého, boží muka z r. 1705 na vrchu zvaném Loreta, židovský hřbitov s obřadním domkem, kaple sv. Anny u místní části Svaté Pole, kaple sv. Václava v místní části Babín, kaple sv. Jana Nepomuckého v místní části Boubín. V r. 1992 byly Horažďovice vyhlášeny

městskou památkovou zónou (informace o pamětihodnostech Horažďovic čerpány z: Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Hradešická náves, několik přilehlých dochovaných objektů lidové vesnické architektury a místo, kde se hrávalo ochotnické divadlo, byly r. 1995 vyhlášeny za vesnickou památkovou zónu (Zpravodaj, 2009). V obci se dále nachází památník obětem I. sv. války, archeologické naleziště na vrchu Semlina, budova bývalého hostince U Panušků, kde v roce 1880 zavedl hostinský Karel Panuška jako první v Čechách výrobu uherského salámu, hřbitovní kostel Proměnění Páně z r. 1360, kaplička sv. Jana Nepomuckého z r. 1882, barokní fara obnovena r. 1903, mešní kaple svatého Antonína Paduánského, která je zařazena mezi posvátná a poutní místa českobudějovické diecéze, sedm křížků, kaplička sv. Martina v místní části Černíč z 1. poloviny 19. století, která byla prohlášena za kulturní památku, kaple na návsi v místní části Smrkovec zasvěcená svatému Janu Křtiteli (Zpravodaj, 2009; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

V obci Hradiště se nachází tvrz, která byla využívána jako sýpka, dochovala se jen část sklepů a jedna místnost v patře (Informační portál území MAS Pošumaví). Hradiště je archeologické naleziště, objevilo se zde pohřebiště se žárovými hroby ze starší doby laténské; dále je v místní části Bezděkov k vidění pomník obětem I. a II. sv. války, a pomníky Václavu Augustínovi, českému legionáři, a Václavu Ladmanovi - vojákovi rakousko-uherské armády v místní části Záhorčičky, hřbitovní kostel sv. Ondřeje v Bezděkově ze 13. století, kaplička v Hradišti, kaplička v místní části Záhorčičky, křížek v Bezděkově (Zpravodaj, 2009; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Obec Chanovice se pyšní barokním zámek. Bývala zde gotická jednopatrová tvrz ze 14. stol. nepravidelného půdorysu, kterou založili Chanovští z Dlouhé Vsi. Další majitelé Rummerskirchové z Rummerskirchenu ji v r. 1717 přestavěli na barokní zámek. V roce 1811 jej koupil kupec z Plzně Ch. F. Becher a snížil jej o jedno patro. V současné době se zde nachází 2. stupeň základní školy, místní knihovna a stálá expozice (informace o zámku Chanovice čerpány z: chanovice.cz; hrady.cz). Zámek a zámecký areál je majetkem obce, která zde pořádá různé kulturní akce. Nedaleko zámku je postaven barokní třípatrový špýchar z r. 1740, veřejnosti nepřístupný, nachází se zde depozitář klatovského muzea. Historický střed obce byl v r. 2005 vyhlášen za vesnickou památkovou zónu. Zámek a zámecký areál z 2. poloviny 17. století v místní části Defurovy Lažany stojí na

místě bývalé tvrze, objekt je neudržován, veřejnosti nepřístupný. Též je k vidění pomník padlým v I. sv. válce v Defurových Lažanech, pomník padlým ve světových válkách v místní části Újezd u Chanovic, hřbitovní kostel Povýšení Svatého Kříže, kaplička na návsi, kaple sv. Anny u hřbitova, socha sv. Donáta, malá kaplička u pramene „zázračné“ vody sv. Vojtěcha nad místní částí Újezd u Chanovic, kaple sv. Antonína Paduánského v místní části Defurovy Lažany, kaple sv. Anny v místní části Dobrotice, kaple Panny Marie v místní části Černice, kaple sv. Jana Nepomuckého v místních částech Holkovice a Újezdu u Chanovic, 85 křížků, pomníků, božích muk na území celé obce (informace o pamětihodnostech Chanovic čerpány z: chanovice.cz; Zpravodaj, 2009; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Město Kasejovice nabízí ke zhlédnutí renesanční radnici, která byla v minulosti postižena několika požáry a prošla mnohými následnými přestavbami, v r. 1868 dostala svoji dnešní podobu. Uprostřed náměstí se nachází barokní kašna. Nedaleko náměstí stojí památkově chráněné domy čp. 28, 30, 36, a na náměstí dům čp. 184 s prvky lidové architektury. Dále je k vidění: památník osvobození na paměť osvobození obce 3. americkou armádou a příjezdu Čs. obrněné brigády v r. 1945, památník padlým ve světových válkách v místní části Chloumek, pomník padlým v I. sv. válce v místní části Újezd u Kasejovic, židovský hřbitov z r. 1669, bývalá židovská synagoga, kostel sv. Jakuba, fara se špýcharem – kulturní památka, kaple sv. Vojtěcha V Boučku z roku 1760 se "zázračnou studánkou“, u níž byly v minulém století lázně, kaple Panny Marie na návsi v Chloumku, barokní kaple sv. Anny v místní části Kladrubce, kostel sv. Matouše na návsi v místní části Polánka, kaplička sv. Panny Marie Kladrubské na návsi v místní části Přebudov, raně gotický kostel s románskými prvky v místní části Řesanice z r. 1240 - 1250, kaple sv. Václava a socha sv. Vojtěcha na návsi v místní části Újezd u Kasejovic (informace o pamětihodnostech Kasejovic čerpány z: kasejovice.cz; Zpravodaj, 2009; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňsko, 2012).

V obci Kejnice se nachází archeologické naleziště na vrchu Stráž, kaplička Panny Marie na návsi a dva křížky (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňsko, 2012; Zpravodaj, 2009).

V obci Kovčín můžeme vidět kapli sv. Jana Nepomuckého a křížek (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňsko, 2012).

V obci Kvášňovice je k vidění pomník padlým v I. sv. válce; pozdně románský kostel sv. Bartoloměje z r. 1240, goticky přestavěný kolem r. 1400 a v letech 1751 – 1768 upraven v barokním stylu; boží muka, barokní fara z poloviny 18. století, kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého z r. 1832 a osm křížků (Zpravodaj, 2009; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňsko, 2012).

V Malém Boru kdysi stávala tvrz, která byla někdy kolem r. 1420 vypálena. Trosky tvrze jsou k vidění v části obce zvané „V zámcích“. Nachází se zde také pomník padlým, památník padlým ve světových válkách v místní části Hliněný Újezd a pomník padlým v I. sv. válce v místní části Týnec, dále pak hřbitovní kostel sv. Máří Magdalény z r. 1220, fara s dochovaným pozdně gotickým sedlovým portálem v ohradní zdi, kaple sv. Jana Nepomuckého, kaple Panny Marie v místní části Hliněný Újezd, kaple sv. Václava v místní části Týnec a devět křížků (Zpravodaj, 2009; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

V obci Maňovice u domu čp. 13 se nachází opevněný špýchar, který neměl žádná okna, jen střílny, které se dochovaly do dnes. Za druhé světové války byla do stěny vybourána vrata a stavba se používala jako kovárna. Špýchar pochází přibližně z roku 1630. Dále si ve vsi lze prohlédnout památník 50 let od zrušení roboty, pomník obětem I. sv. války z r. 1920, památník na konec 2. a začátek 3. milénia s nápisem „Maňovičtí hasiči sobě a budoucím“ z roku 2000, kapli na návsi, morový sloup z r. 1713, boží muka z let 1847, 1874, 1883, 1846 / 1964 a křížky. Maňovice jsou archeologickým nalezištěm (informace o pamětihodnostech Maňovic jsou čerpány z: místopisy.cz; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

V obci Myslív je k vidění hřbitovní kostel Nanebevzetí Panny Marie ze 13. století, pomník padlým ve světové válce, pamětní deska Ladislavu Stehlíkovi, kreslíři a spisovateli, který zde učil, pomník padlým ve světové válce v místní části Loužná, několik dochovaných objektů barokní vesnické architektury v místní části Milčice, fara, kaplička, kaple Marie Královny v místní části Loužná, kaple sv. Josefa v místní části Milčice, deset křížků a božích muk (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V Nalžovských Horách lze obdivovat barokní zámek Nalžovy z 1. poloviny 17. století. Ve 40. letech 19. století proběhla rozsáhlá rekonstrukce zámku a přilehlý barokní park byl upraven v anglickém stylu. V městečku se nachází archeologické naleziště. Pomník padlým v I. sv. válce je k vidění v místních částech Ústaleč, Velenovy a Žďár. Dále můžeme obdivovat hřbitovní kostel sv. Kateřiny, sochu sv. Jana Nepomuckého, smírčí kříž, kapličku v místní části Letovy, Sedleček a Žďár, kapli v místní části Ústaleč, kostel v místní části Těchonice, kostel sv. Jana Nepomuckého v místní části Velenovy, jedenáct křížků a božích muk (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V Nezamyslicích se nachází pomník padlým v I. sv. válce, hřbitovní kostel Nanebevzetí Panny Marie ze 13. století, pohřební kaple sv. Erazima, fara a dvě boží muka (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V Nezdicích na Šumavě se nachází zbytky tvrze, rychta čp. 1, která je kulturní památkou, roubená chalupa čp. 112, pamětní deska věnovaná seržantu Čenku Královi, pomníky padlým ve světových válkách v Nezdicích a místních částech Ostružno a Pohorsko, lovecký zámeček v Pohorsku, kaple sv. Antonína z r. 1898, kaplička Nanebevzetí Panny Marie z r. 1860 v Ostružnu, kaplička sv. Prokopa z r. 2001 v Pohorsku, dvě boží muka, kaplička sv. Jana ve žďánovských lesích, vysvěcený dřevěný kříž připomínající tragickou událost v Pohorsku (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Obec Nezdrěv je archeologické naleziště, nachází se zde pamětní deska obětem I. sv. války, kaple sv. Josefa, kaple z r. 1692 s křížkem (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V obci Olšany stojí za zhlédnutí několik objektů barokní lidové architektury blatského typu z poloviny 19. století a pomník padlým ve světové válce, tři boží muka a kaplička na návsi (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Obec Oselce se může pochlubit barokním zámekem, bývalou tvrzí z r. 1388, v r. 1705 barokně přestavěna; na okraji zámeckého parku stojí rozlehlá barokní patrová sýpka,

ve vsi se nachází několik dochovaných objektů lidové architektury a památník padlým v I. a II. sv. válce, kaple sv. Markéty, socha sv. Jana Nepomuckého, sloup se sochou sv. Donáta, hřbitovní a farní kostel Nanebevzetí Panny Marie v místní části Kotouň, kaple v Kotouni, kaple u pramene Kloubovka, kaplička sv. Jana Nepomuckého v místní části Nová Ves, kaplička Čertův hrad, sedm křížků a božích muk (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V obci Pačejov stávala tvrz, nyní stojí za povšimnutí hřbitovní kostel sv. Panny Marie Sněžné, kaplička v místní části Strážovice a čtyři boží muka (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V obci Podmokly stojí barokní zámek z r. 1707, dnes je v soukromém vlastnictví, veřejnosti nepřístupný (Hrady.cz), ve vsi je k vidění pomník padlým v I. sv. válce, kostel, židovský hřbitov, synagoga, kaple na návsi, kaplička sv. Huberta, dvě boží muka (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V městečku Rabí se nachází největší zřícenina hradu v Čechách. Gotický hrad Rabí ze 14. století, kde Jan Žižka r. 1421 přišel o své druhé oko, je častým cílem turistů, kteří na Prácheňsko zavítají. Původní hradní jádro – donjon (strážní věž) vznikl jako ochrana bohatých rýžovišť zlata a obchodní cesty spojující Sušici s Horažďovicemi. Rýzmberkové hrad drželi až do roku 1549. V roce 1570 Rabí odkoupili Chanovští z Dlouhé Vsi. Od r. 1708 jsou majiteli panství Lamberkové, r. 1720 hrad vyhořel a Lamberkové přesídlili do Žichovic. Od té doby hrad pustnul, v r. 1919 jej získal Spolek pro zachování uměleckých, historických a přírodních památek v Horažďovicích, který se o hrad staral, nyní je hrad ve správě Památkového ústavu v Plzni (Střípky Horažďovicka). V r. 1978 byla zřícenina hradu Rabí prohlášena za národní kulturní památku. Za zhlédnutí určitě stojí novogotická radnice a řada domů se štíty ve stylu lidového baroka na náměstí, hřbitovní kostel sv. Jana Nepomuckého, kostel Nejsvětější Trojice, židovský hřbitov, synagoga, kaplička pod hradem, kaplička na návsi v místní části Bojanovice, kaplička v místní části Čepice; r. 1992 bylo Rabí vyhlášeno městskou památkovou zónou, statut města zpět Rabí získalo v r. 2010 (informace o pamětihodnostech Rabí převzaty z: Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Obec Slatina měla v minulosti židovskou čtvrť, jejíž počátky sahají do 17. století, a která později dala základ slatinskému ghettu, kolem r. 1837 čítala židovská čtvrť asi 10 domů. Společně s židovským hřbitovem a synagogou tvoří pozůstatky ghetta jedinečný komplex židovského osídlení (Zpravodaj, 2009). V obci se dále nachází kaple sv. Václava, kaplička sv. Barbory a několik kamenných křížů (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

V obci Soběšice se nachází pravá šumavská roubenka a pomník padlým v I. sv. válce. V místní části Mačice stojí zámek z 16. století, v současné době je nepřístupný, hospodářsky využíván a jako památka málo udržován (Hrady.cz). V Soběšicích je také pomník padlým ve světových válkách, kostel, kaplička na návsi, tři boží muka, kaplička a socha sv. Jana Nepomuckého v místní části Mačice (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Ve Strašíně stojí za pozornost dům čp. 29 na návsi s prvky lidové architektury, jedná se o roubenou šumavskou chalupu, dále kašna na návsi a pomník padlým ve světové válce, hřbitovní barokní trojlodní kostel Narození Panny Marie z let 1736 - 1739, dvě boží muka, fara, barokní šestiboká kaple sv. Barbory, kaplička s božími muky v místní části Maleč, kaple v místní části Nahořánky (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Ve Svěradicích stávala tvrz z druhé poloviny 16. století, na jejímž místě, v areálu dvora čp. 15, dnes stojí špýchar; ve vsi se nachází stavby lidové architektury - obytné domy a špýchary, kaple sv. Bartoloměje z 2. poloviny 16. století, boží muka s mramorovým náhrobníkem, barokní kaple sv. Anny na návsi, výklenková kaplička sv. Václava (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Na území Velkých Hydčic se nachází zřícenina hradu Prácheň, která dala v minulosti jméno celému kraji. V 10. století zde vzniklo přemyslovské hradiště, které bylo politickou správou celého kraje, zánik se datuje kolem r. 1268. V roce 1315 zde byl Bavorsy ze Strakonice postaven gotický hrad, ale již v r. 1558 je o něm zmiňováno jako o pustém. Nedaleko hradních trosek stojí původně románský kostel sv. Klimenta, který byl později goticky a následně novogoticky přestavěn, patří k nejstarším českým kostelům. Na zdejším hřbitově je pochován spisovatel Josef Pavel a historik Karel Němec (Střípky

Horážd'ovicka, 2001). V obci se dále nachází pomník padlým, kaplička sv. Jana Nepomuckého na návsi a naleziště žárového hrobu na poli v Luhu; v r. 1995 byla obec vyhlášena vesnickou památkovou zónou (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Ve Velkém Boru je k vidění hrad postavený Půtou z Potštejna asi v r. 1303, r. 1420 jej vypálil Jan Žižka, na místě zříceniny byl postaven r. 1765 špitál na přání kněžny Karoliny z Löwensteinu, po zrušení špitálu přestavěno v r. 1810 na školu, dnes slouží jako obytný dům. Dále se ve vsi nachází rezidenční dvůr Elišky z Rýzemberka, pomník T. G. Masaryka, pomník obětem I. sv. války, pamětní deska padlým v místní části Jetenovice, hřbitovní kostel zasvěcený sv. Burianovi, kostel sv. Jana Křtitele, fara, kaplička sv. Anny se studánkou, devět božích muk, kaple Panny Marie v místní části Jetenovice a kaplička sv. Jana Nepomuckého v místní části Slivonice (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Žihobecký zámek nechal postavit v renesančním stylu v 17. století rod Koců z Dobrše. Až do roku 1688 byl neobydlen. V tomto roce se sem stěhuje tehdejší pán panství Ferdinand Isellin a přestavěl jej na barokní zámek. Zámek je raně barokní obdélná jednopatrová budova se zvýšeným přízemím, má nápadné členění fasád a rozměrný nápis na kamenné desce z roku 1688 se znakem lilie, který připomíná právě pána Ferdinanda Isellina. Roku 1710 se zámek stává majetkem Lamberků. Do třicátých let 19. století byl zámek neobydlen, dokonce sloužil jako sklad obilí. V této době se sem stěhuje kníže Karel Eugen Lamberg s rodinou. Jeho syn Gustav Joachim v okolí buduje rozsáhlý park a zimní zahradu. Dnes je v části zámku základní škola, v druhé části můžete navštívit Muzeum Lamberská stezka (zihobce.eu). Žihobce dále k vidění nabízí hřbitovní kostel Proměnění Páně z let 1872 - 1876, sochu sv. Jana Nepomuckého na budově pošty, sochu sv. Jana Nepomuckého a kapličku v místní části Bílenice a dvě boží muka (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

V Žichovicích stojí zámek na původním místě tvrze postavené v 2. polovině 16. století Janem Kavkou Říčanským z Říčan. V 1. polovině 17. století, vystavěl reprezentativní zámek ve stylu zaalpské renesance Jindřich Libštejský z Kolovrat (Zpravodaj, 2009). Dále je k vidění barokní „Dolní“ a „Horní“ most, sýpka, pomník padlým v I. sv. válce, kaplička sv. Aloise, barokní socha sv. Jana Nepomuckého, kaplička

sv. Vojtěcha a raně barokní kaple sv. Františka uvnitř zámku (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

V Životicích stojí barokní zámek s historickým vybavením a nábytkem; původní tvrz z počátku 15. století postupně přestavěna na panské sídlo, jako o zámku se o sídle začíná zmiňovat od roku 1719, barokní podobu zámek dostává v 18. století a ve 2. polovině 19. století jsou na zámku provedeny klasicistní úpravy (Zámek Životice - zamek-zivotice.com). Ve vsi je možno si prohlédnout pomník padlým na návsi, křížek u hasičské zbrojnice, sochu sv. Jana Nepomuckého (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

7.5 MUZEA, SKANZENY, TECHNICKÉ A PŘÍRODNÍ ZAJÍMAVOSTI

Prácheňský mikroregion může svým návštěvníkům nabídnout čtyři muzea v obcích Horažďovice, Kasejovice, Oselce a Žihobce, dále dvě galerie v Horažďovicích a Chanovicích, jeden skanzen v obci Chanovice a dvě expozice v Oselcích a Chanovicích.

Městskému muzeu v Horažďovicích předcházela výstava v r. 1894, na níž byl vystaven obsáhlý materiál z celého Horažďovicka, který obsahoval části kroje, nábytek, nářadí, nástroje, staré spisy, mapy, fotografie a mnoho dalšího. Koncem roku 1895 městské zastupitelstvo rozhodlo o zřízení muzea, byly mu přiděleny dvě místnosti v nové měšťanské škole. V r. 1920 získalo muzeum zázemí v zámeckých prostorech. Po válce se muzeum znovu stěhovalo, byly mu nabídnuty prostory bývalého bytu hraběte Kinského, součástí muzea se tak stal ještě velký sál a zámecká kaple. Za války mělo muzeum omezený provoz, od r. 1946 bylo opět otevřeno a ve stejných prostorech sídlí do dnes. V muzeu je k vidění několik stálých expozic: Lidová kultura Horažďovicka (části krojů, podmalby na skel pocházející ze Šumavy, vše z 18. – 19. století), Mineralogie (ukázka několika set mineralogických nálezů z okolí Horažďovic), Archeologie (vystaveny jsou nálezy z doby paleolitické, bronzové, doklady keltského a slovanského osídlení, atd.), Středověk (doklady o působení cechů, nábytek, plastiky, ...), Válečná historie (výstava válečných zbraní), 19. století (fotografie, dobové sváteční oblečení, sklo, keramika, ...), Židé v Horažďovicích (výstava dochovaného zařízení synagogy, která byla během II. sv. války zbourána, listinné dokumenty po obětech koncentračních táborů, atd.), Zámecký pokoj a modrý salonek (výstava nábytku, porcelánu, obrazů, předmětů s církevní tematikou

pocházející ze zámeckého vybavení) (informace o muzeu převzaty z: Městské muzeum Horažďovice – muzeumhd.cz).

Galerie Califia byla v Horažďovicích otevřena v r. 2007. Prostor galerie je zaměřen na výstavy mezinárodního a regionálního umění. Cílem galerie je vytvářet prostor a podmínky pro umělecký a multikulturní dialog (galeriecalifia.net).

Expozice lidových řemesel Pošumaví v Chanovicích byla realizována v roce 2001 Vlastivědným muzeem Dr. Hostaše v Klatovech ve sklepení chanovického zámku. Expozice zachycuje historii řemesel na Klatovsku a jižním Plzeňsku. Expozice obsahuje různé nástroje, nářadí a také výrobky tradičních řemeslníků jako jsou truhláři, tesaři, bednáři, kováři, kameníci. Expozice k vidění také nabízí dobové kuchyňské pomůcky, máselnice, kolovrátky, výrobky ze slámy, hračky a např. i různé druhy pastí na myši. Na příští sezónu obec připravuje aktualizaci expozice se zaměřením na dřevo (informace o expozici převzaty z: Obec Chanovice - chanovice.cz).

V návaznosti na výše zmíněnou Expozici lidových řemesel se v Chanovicích nachází také Galerie Nositelů tradice lidových řemesel, která představuje výrobky Nositelů tradice, ve svém umu výjimečných řemeslníků z Čech a Moravy. Tito řemeslníci jsou titulem Nositel tradice oceňováni přímo ministrem kultury, každý rok je takto oceněno nejvýše pět řemeslníků. Nositelé tradice se zabývají tradičními řemesly, která předávají dalším generacím a tím je zachraňují. V galerii lze vidět výrobky ze dřeva, proutí, slámy, kukuřičného šustí, výrobky vyšívané či tkané a také keramiku a modrotisk. Pozornost se věnuje i řemeslníkům jako jsou kováři, hrnčíři, sekerníci nebo řezbáři (informace o expozici převzaty z: Obec Chanovice - chanovice.cz).

V severní části obce Chanovice začalo v r. 1994 Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech ve spolupráci s obcí budovat skanzen – Expozici lidové architektury. Jedná se o záchranný projekt lidové architektury jihozápadních Čech, kdy jsou vytipované historicky cenné objekty přeneseny z původního místa do Chanovic, kde společně tvoří zemědělské usedlosti. Mnohdy jsou stavby na svém původním místě ohroženy destrukcí a nezájmem majitelů a právě přenesení do skanzenu umožňuje stavbám další život. Na zhruba 9 ha ploše vzniká skanzen lidové architektury, který „*prezentuje dobové formy bydlení, zemědělskou činnost, podomáckou výrobu a řemesla na vesnici v období druhé poloviny 18. století až první poloviny 20. století*“ (Smolík; Kodýdek, 2011, nestr.). Expozice je tvořena roubenými špýchary, obytnými chalupami, stodolami, čeledníky a

dalšími drobnými stavbami, je doplněna o vstupní objekt, který zabezpečuje zázemí pro návštěvníky, průvodcovskou službu a také pro dobrovolníky, kteří pomáhají s přenosem a následnou výstavbou staveb (Smolík; Kodýdek, 2011).

Muzeum v Kasejovicích se nachází v bývalé židovské synagoze, kde od r. 1945 schraňuje nejrůznější sbírky místní rodák Václav Mentberger. Díky němu se podařilo shromáždit mnoho cenných uměleckoprůmyslových předmětů z cínu, litiny, porcelánu, skla, keramiky a dřevěné plastiky, je k vidění také německá, italská, francouzská, španělská a orientální keramika. Regionální význam má sbírka místní hrnčířské výroby, výroby dýmek „kasovek“ a kasejovické výšivky. O tom, že se na Kasejovicku rýžovalo a dolovalo zlato, se můžeme přesvědčit z archeologických nálezů, mincí a minerálů s různým obsahem zlata. Z řady výrobků a nástrojů, nejrůznějších fotografií a písemností zde vystavených se můžeme přesvědčit o rozvoji řemesel, živností a obchodu židovského i nežidovského obyvatelstva díky výhodné poloze na důležité obchodní stezce z Nepomuka do Písku (informace o muzeu převzaty z: Muzeum – Kasejovice - kasejovice.cz).

V budově Obecního úřadu v Oselcích byla vybudována malá expozice historických motocyklů značky Jawa ČZ (Obec Oselce - oselce.cz).

Muzeum Lamberská stezka se nachází v západní části budovy žihobeckého zámku. V přízemí jsou k dispozici tři sály se sezonními výstavami. V prvním patře se ve třech expozičních sálech dozvíme o historii Žihobce i dalších obcí, které patřily do lamberského panství, o přírodě v Pošumaví a v zámeckém pokoji se přeneseme do časů, kdy byl zámek obydlen. Muzeum Lamberská stezka bylo slavnostně otevřeno 1. května 2012 (informace o muzeu převzaty z: Muzeum Lamberská stezka v Žihobcích - zihobce.eu).

Z technických zajímavostí můžeme na Prácheňsku obdivovat budětický most na silnici do Rabí či kovárnu, mlýn v Hradišti, v Dobrušíně ochrannou hráz podél levého břehu Otavy v délce 710 m, v patě má šířku 21 m, v koruně 3,5 m, kde vede komunikace. V Chanovicích můžeme navštívit rozhlednu, která byla otevřena v r. 2010 a nabízí výhled na Blatensko, Prácheňsko, Šumavu a Brdy. V Maňovicích se nachází kamenný drak z r. 1905 se zděnou kamennou ohrádkou a kovaným plotem. Dále je k vidění studna v Kotouni (resp. v Oselcích), čepický (Rabí) most a taras, nejtěžší, žulové sluneční hodiny v Čechách ve Slatině, vodní mlýn u Chaloupků ve Svěradicích, vodní mlýn a lanovou lávku pro pěši přes Otavu ve Velkých Hydčicích, sluneční hodiny a panský pivovar v Žichovicích

(informace o technických zajímavostech převzaty z: Zpravodaj, 2009; Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012).

Téměř každá obec na Prácheňsku má ve svém katastrálním území nějakou přírodní zajímavost, ať už se jedná o památný strom (viz tabulka 3), rybník (za zmínku stojí Kozčinský rybník, jenž je největším rybníkem v západních Čechách o rozloze 104 ha, se sypanou hrází dlouhou 119 m, založen byl v r. 1614), studánku, jezírko či léčivý pramen nebo skupiny balvanů a kamenů, k nimž se váže nějaká pověst (např. Čertův náramek ve Slatině – jedná se o 5 m vysokou skupinu balvanů, kterou zde zanechal čert, který nosil velké balvany a rozhazoval je po zemi, aby nebyla tak úrodná, poslední náruč kamenů kvůli únavě vysypal najednou právě zde, nebo velké kameny v bukovém lese na úpatí vrchu Chlum v Chanovicích - tzv. Žižkův kámen, na nejvyšším kameni je „vytlačen“ důlek, který po sobě zanechal, když zde odpočíval, Jan Žižka). V Chanovicích se můžeme projít zámeckým parkem, který byl založen v anglickém stylu v 19. století, nachází se zde např. vzácný strom křehovětvec žlutý, v Nalžovských Horách pak za procházku stojí lesní park Prašivec s jezírkem a kamenným drakem či želvou. Na území obce Soběšice se nachází přírodní hranice mezi Plzeňským a Jihočeským krajem - Novosedelský potok.

Na Prácheňsku je vyhlášeno také několik přírodních památek (PP) a přírodních rezervací (PR): PR Čepičná (rozloha 179 ha, vyhlášena v r. 1999), přírodní park Buděticko (rozloha 4 400 ha, založen v r. 1994), PR Pučanka (rozloha 24,77 ha, vyhlášena v r. 1948), PR V Morávkách (vyhlášena r. 1988, rozloha 2,43 ha, nachází se zde řada chráněných a ohrožených druhů rostlin, je zde největší naleziště hořce hořepíku v západních Čechách), PP Svaté pole (rozloha 3,49 ha, vyhlášena v r. 2007), PR Na Volešku (rozloha 5,22 ha), PP Strašínská jeskyně (rozloha 0,53 ha, vápencová jeskyně s drobnými krasovými jevy), PP Mrazové srázy u Lazen (rozloha 1,86 ha, geologická zajímavost – mrazové sruby doprovázené kamenným mořem), PR Prácheň (založena r. 1953, rozloha 28,45 ha) (Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009).

Tabulka 3: Vzácné a památné stromy na Prácheňsku

Břežany	lípa malolistá (stáří 150 let, obvod kmene 430 cm, výška 24 m)
Čímice	kaštan na návsi
Hradešice	dub (stáří 400 let)
Chanovice	vzácný křehovětvec žlutý a liliovník tulipánokvětý v zámeckém parku
Kasejovice	památný akát směr na Chloumek (obvod kmene 301 cm, ve výšce 130 cm)
	lípa ke zrušení roboty na návsi v Chloumku
	památná lípa v Podhůří (stáří 200 let, obvod kmene 498 cm, výška 31 m)
Kvášňovice	lípa velkolistá (stáří 270 let, obvod kmene 545 cm, výška 23 m)
Malý Bor	pamětní lípa srdčitá v Malých Hydčicích (stáří 250 let, obvod kmene 447 cm, výška 25 m)
Nezdice na Šumavě	památný buk ve Žďánově
	skupina javorů ve Žďánově
Oselce	památná lípa (obvod kmene 525 cm)
	majestátní památný buk (stáří 300 let, výška 32 m)
Podmokly	památný dub
Soběšice	památná lípa v Mačicích
Strašín	památná lípa v Malči
Velký Bor	památná lípa malolistá v Jetenovicích (stáří 250 let, obvod kmene 735 cm, výška 35 m)
Velké Hydčice	Rosenauerův dub

Zdroj: Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012; Zpravodaj, 2009

7.6 KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE, SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ

K významným kulturním akcím v Prácheňském mikroregionu patří Jmeniny Města Horažďovice – městské slavnosti s pouličním divadlem, hudebními a dalšími vystoupeními. V Horažďovicích se také koná 2. nejstarší turistický pochod v Čechách – Horažďovická padesátka. Za zmínku stojí spolek ochotnického divadla v Břežanech již se stoletou tradicí. Také v Horažďovicích se můžeme setkat se spolkem divadelních ochotníků s názvem Tyjátr. Na hradě Rabí probíhají různé akce např. Středověká noc na Rabí, koncerty, sokolnické ukázky apod. Obec Chanovice každoročně pořádá Den řemesel – přehlídka řemeslných dovedností Plzeňského kraje s doprovodným programem. Akce s názvem Tradiční řemeslo či Tradiční kulinářství pro veřejnost připravuje chanovický skanzen, jedná se o ukázky tradiční řemeslné výroby konkrétního řemesla nebo ochutnávka pokrmů z tradiční suroviny.

Dále se na Prácheňsku dodržují tradice jako je stavění máje či pálení čarodějnic, masopustní průvod často doplněný o maškarní bál pro děti i dospělé a také do mnoha obcí každoročně přijíždí pouť, která je taktéž doprovázena dalšími akcemi např. taneční zábavy, koncerty, bohoslužby. Některé obce také zajišťují výstavy obrazů či fotografií regionálních umělců (např. Obec a její lidé – výstava fotografií autorů z Chanovic a okolí; Žihobecké talenty – výstava výtvarných děl místních mladých umělců, Šumavská fauna objektivem zoologa - výstava fotografií v prostorech žihobeckého muzea). O kulturní program se v mnoha obcích starají dobrovolné spolky hasičů, myslivců či sportovců. Pořádají se hasičské závody, fotbalové zápasy nebo také automobilové závody Rally Pačejov.

Tabulka 4: Sportoviště na území Prácheňského mikroregionu

Obec	Hřiště /sportoviště	Tělocvična	Koupaliště/ přírodní koupání	Tenisové kurty	Ostatní
Břežany	1	-	-	-	-
Budětice	1	-	-	-	-
Čimice	1	-	1	1	1
Dobršín	1	-	-	-	-
Domoraz	1	-	-	-	-
Dražovice	1	-	1	1	-
Horažďovice	4	3	1	2	1
Hradešice	1	1	-	-	-
Chanovice	2	1	1	2	3
Kasejovice	3	1	-	1	1
Kovčín	-	-	1	-	-
Kvášňovice	1	-	-	-	-
Malý Bor	1	-	-	-	-
Myslív	2	1	1	-	-
Nalžovské Hory	2	1	1	1	-
Nezamyslice	2	-	-	-	-
Nezdice na Šumavě	1	-	1	-	1
Nezdřev	1	-	-	-	-
Olšany	1	-	-	-	-
Oselce	3	1	-	-	-
Pačejov	1	1	-	-	-
Rabí	1	1	-	1	-
Soběšice	1	-	-	-	-
Strašín	2	1	-	1	-
Svéradice	2	1	-	-	-
Velké Hydčice	1	-	-	-	1
Velký Bor	2	-	-	-	-
Žihobce	2	1	1	-	-
Žichovice	1	1	-	-	-

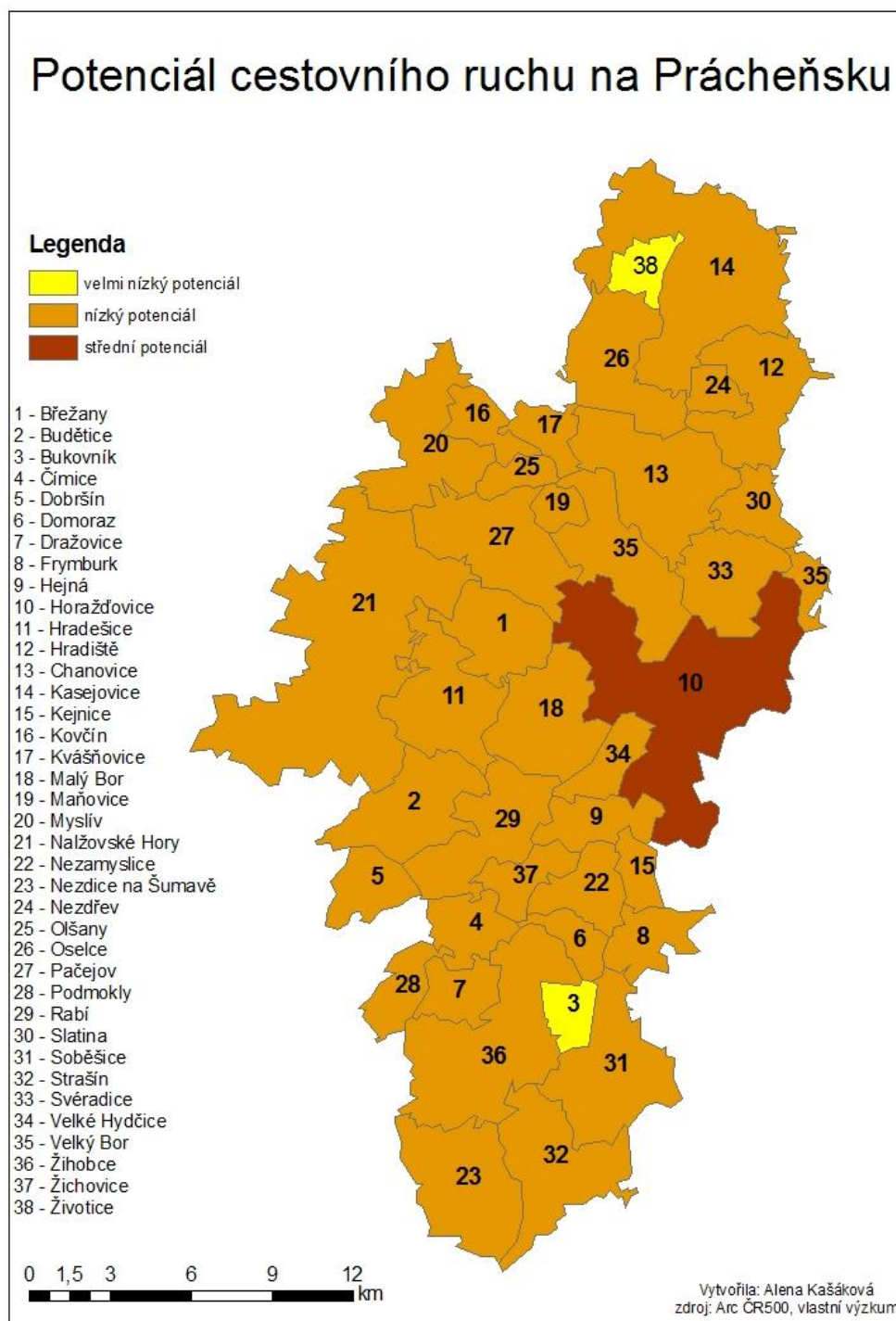
Zdroj: Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska, 2012, s. 33 - 34

8 ZHODNOCENÍ PŘEDPOKLADŮ PRO CESTOVNÍ RUCH

Všechny obce Prácheňska dosáhly přinejmenším velmi nízkého potenciálu pro cestovní ruch. V některých oblastech CR byly některé obce sice hodnoceny nulovým potenciálem, ale v průměru většinou dosáhly alespoň lokální úrovně. Nulovým stupněm byly obce hodnoceny především v oblastech horské turistiky, lyžařské turistiky, provozování zimních sportů a případně vodní turistiky. V žádné oblasti CR nebyla žádná obec hodnocena nejvyšším stupněm (velmi vysoký potenciál).

Celkový potenciál cestovního ruchu v Prácheňském mikroregionu je na nízké úrovni (viz obrázek 3). Z výzkumu (dotazníkového šetření) vyplynulo, že většina obcí Prácheňska byla průměrně hodnocena 2 body, mají tedy nízký potenciál, oblasti CR jsou zde na mikroregionální úrovni. Nejvyššího potenciálu dosáhly jako jediné Horažďovice, zdejší oblasti cestovního ruchu jsou na regionální úrovni, mají střední potenciál pro CR. Horažďovice jsou na Prácheňsku největší obcí - městem, střediskem mikroregionu, tudíž je logické, že zde bude i potenciál pro CR největší. Obce Bukovník a Životice byly hodnoceny průměrným 1 bodem, zde je potenciál na velmi nízké úrovni, oblasti CR jsou na lokální úrovni.

Obrázek 3: Kartogram potenciálu cestovního ruchu na Prácheňsku

Zdroj: vlastní zpracování, Arc ČR500, vlastní výzkum

V oblasti pěší turistika byly nejlépe, na regionální úrovni, hodnoceny obce Chanovice, Horažďovice a Pačejov (3 body – střední potenciál pro CR). V ostatních obcích byla pěší turistika průměrně hodnocena 2 body – nízký potenciál, mikroregionální úroveň. Cykloturistika v Prácheňském mikroregionu je na tom podobně jako pěší turistika. Nejvyšší hodnocení (průměrné 3 body) dostaly opět Horažďovice a Pačejov a pak také Žichovice. Cykloturistika je v těchto obcích na regionální úrovni. V ostatních obcích mikroregionu byla cykloturistika hodnocena průměrnými 2 body (mikroregionální úroveň). Horská turistika byla téměř všude hodnocena nulovým potenciálem. Jen obce Nezdice na Šumavě, Podmokly, Strašín a Žihobce mají tuto oblast CR na lokální úrovni (průměrně 1 bod). Lesní rekreace byla po celém mikroregionu hodnocena 2 body (mikroregionální úroveň, nízký potenciál). Kartogram potenciálu těchto oblastí CR se nachází v příloze D.

Oblast vodní turistika byla v Horažďovicích průměrně hodnocena čtyřmi body (národní úroveň), Velké Hydčice byly průměrně hodnoceny třemi body (regionální úroveň), Rabí (Čepice), Žichovice a Dobruška byly hodnoceny průměrnými dvěma body (mikroregionální úroveň). Ostatní obce byly hodnoceny nulovým stupněm. Vodní rekreace byla nejvýše (4 body – vysoký potenciál, národní úroveň) hodnocena v Horažďovicích, ostatní obce byly hodnoceny 2 či 1 bodem (lokální až mikroregionální úroveň). Kartogram potenciálu vodní turistiky a rekreace je k nahlédnutí v příloze D.

V oblastech lyžařské turistiky a zimních sportů byla většina obcí hodnocena nulovým potenciálem. Podmínky pro tyto aktivity poskytuje jen obce Nezdice na Šumavě (2 body, mikroregionální úroveň), průměrným 1 bodem pak byly ještě respondenty hodnoceny obce Žihobce, Strašín a Podmokly. Kartogram potenciálu zimních sportů a turistiky se nachází v příloze D.

Nejlépe hodnocenou oblastí CR byla na Prácheňsku oblast kulturně-historických památek a církevních staveb. Nejvyšší ohodnocení (4 body - vysoký potenciál, národní úroveň) obdržely obce Horažďovice dále obce Břežany, Chanovice, Kasejovice, Rabí, Velké Hydčice a Žihobce byly hodnoceny 3 body (střední potenciál, regionální úroveň). Ostatní obce mikroregionu byly hodnoceny na mikroregionální úrovni (2 body – nízký potenciál). Kartogram potenciálu kulturně-historických památek je k nahlédnutí v příloze D.

Muzea, expozice, galerie a skanzeny jsou další oblastí CR. Na Prácheňsku můžeme navštívit muzeum a galerii v Horažďovicích – byly hodnoceny 4 body (vysoký potenciál,

mezinárodní úroveň), skanzen, expozici a galerii v Chanovicích, též hodnoceny 4 body, muzeum v Kasejovicích – hodnoceno 3 body (střední potenciál), muzeum v Žihobcích a expozice v Oselcích obodovány 2 body (nízký potenciál). Technické a přírodní zajímavosti byly v mikroregionu hodnoceny 1 až 2 body (velmi nízký a nízký potenciál). Kartogram potenciálu muzeí a přírodních a technických zajímavostí je k prohlédnutí v příloze D.

Kulturní a sportovní akce v obcích Horažďovice, Chanovice, Pačejov, Rabí, Břežany a Kasejovice hodnoceny 3 až 4 body (střední až vysoký potenciál). Ostatní obce mikroregionu byly bodávány 1 až 2 body (velmi nízký až nízký potenciál). Kartogram potenciálu kulturních a sportovních akcí na Prácheňsku je přiložen v příloze D.

8.1 SROVNÁNÍ S DR. BÍNOU

Pokud porovnáme obrázky 3 a 5 zjistíme, že obr. 5 (potenciál CR na Prácheňsku podle Dr. Bíny) je výrazně pestřejší, než obr. 3 (potenciál CR na Prácheňsku, který vyplynul z výzkumu této práce). Oba autoři použili k hodnocení potenciálu šesti stupňovou bodovací škálu (viz kapitola 6, obr. 5, tabulka 5), Bína (2002) ještě čtyři prostřední stupně barevně rozdělil na 2 až 4 mezistupně, což výrazně ovlivnilo barevnost kartogramu. Pokud bychom příslušné mezistupně sjednotili do jedné barvy, pak vznikne třibarevný kartogram. Obce Prácheňska podle Bíny (2002) spadají do zvýšeného až velmi vysokého potenciálu CR. Podle obr. 3 obce Prácheňska mají velmi nízký až střední potenciál.

Celkově potenciál CR na Prácheňsku je podle Bíny (2002) větší, než podle výsledků výzkumu této práce. Tabulka 6 ukazuje, kolik obcí spadá do kterého stupně potenciálu CR u obou autorů. Bína 25 obcí Prácheňska ohodnotil stupněm 2 (zvýšený potenciál), 12 obcí stupněm 3 (vysoký potenciál) a 1 obec stupněm 4 (velmi vysoký potenciál). Autorka této práce ohodnotila 2 obce stupněm 1 (velmi nízký potenciál), 35 obcí připadlo do kategorie 2. stupně (nízký potenciál) a 1 obec byla ohodnocena 3. stupněm (střední potenciál). Oba autoři se shodují na tom, že největší potenciál v rámci mikroregionu mají jako jediné Horažďovice, ale s tím rozdílem, že podle Bíny mají 4. stupeň potenciálu CR a podle výsledků této práce spadají do 3. stupně potenciálu CR.

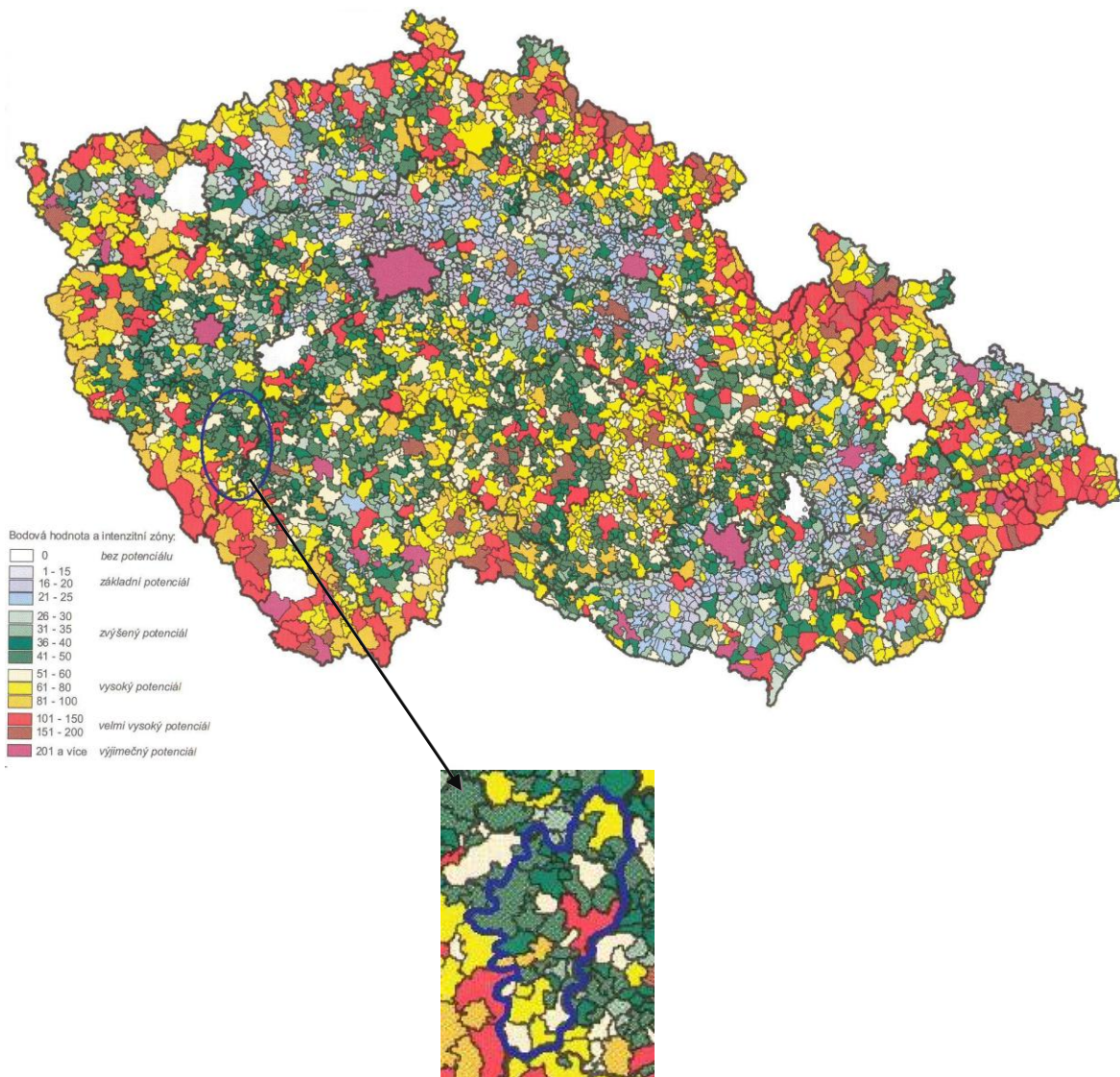
Vzhledem k tomu, že mezi výzkumem Bíny (2002) a výzkumem pro tuto práci (byl započat v r. 2012) je desetiletý odstup, dalo se předpokládat, že potenciál CR bude v r. 2012 větší než v r. 2002, deset let je dlouhá doba na to, aby se obec mohla rozvíjet. Jelikož tomu tak není - z mladšího výzkumu vyplynulo, že je potenciál v mikroregionu nižší než

před lety, je třeba najít důvod, proč jsou výsledky výzkumů tak rozdílné. To, že by potenciál CR skutečně poklesl, je nepravděpodobné, i z vlastní autorčiny zkušenosti (několik posledních let v jedné obci během letní sezony vypomáhá jako průvodkyně a pracovnice informačního centra). Důvod je tedy třeba hledat jinde. Rozdílnost výsledků by mohla být způsobena použitými metodikami (viz kapitola 3 a 6). V tomto výzkumu byl potenciál CR v obcích hodnocen osmi lidmi z regionu nezávisle na sobě a konečný potenciál byl stanoven jako průměrný dosažený počet bodů. Mohlo by se zdát, že lidé budou svůj region chválit a tudíž nadhodnocovat, ale výsledky výzkumu ukázaly, že tomu tak není. Tudíž respondenti obce hodnotili nižšími body buď z důvodu toho, že ne všechny obce znají velmi dobře, anebo proto, že si opravdu myslí, že obce Prácheňska mají spíše nízký potenciál pro CR. Bína obce hodnotil na základě dat a údajů, které mu poskytli okresní úřady a na základě podkladů specializovaných institucí a odborné literatury. Celkový počet bodů byl tak obcím přidělován přímo autorem, dá se tedy říct, že byly přidělovány částečně subjektivně.

Z pohledu občana Prácheňska se dá konstatovat, že se obce rozvíjí a dělají vše pro to, aby byly více atraktivní pro turisty. Každá obec je jiná, zajímavá něčím jiným, některá více, některá méně. V každém případě všechny obce mají svůj *genius loci*, který upoutá každého, kdo Prácheňsko navštíví.

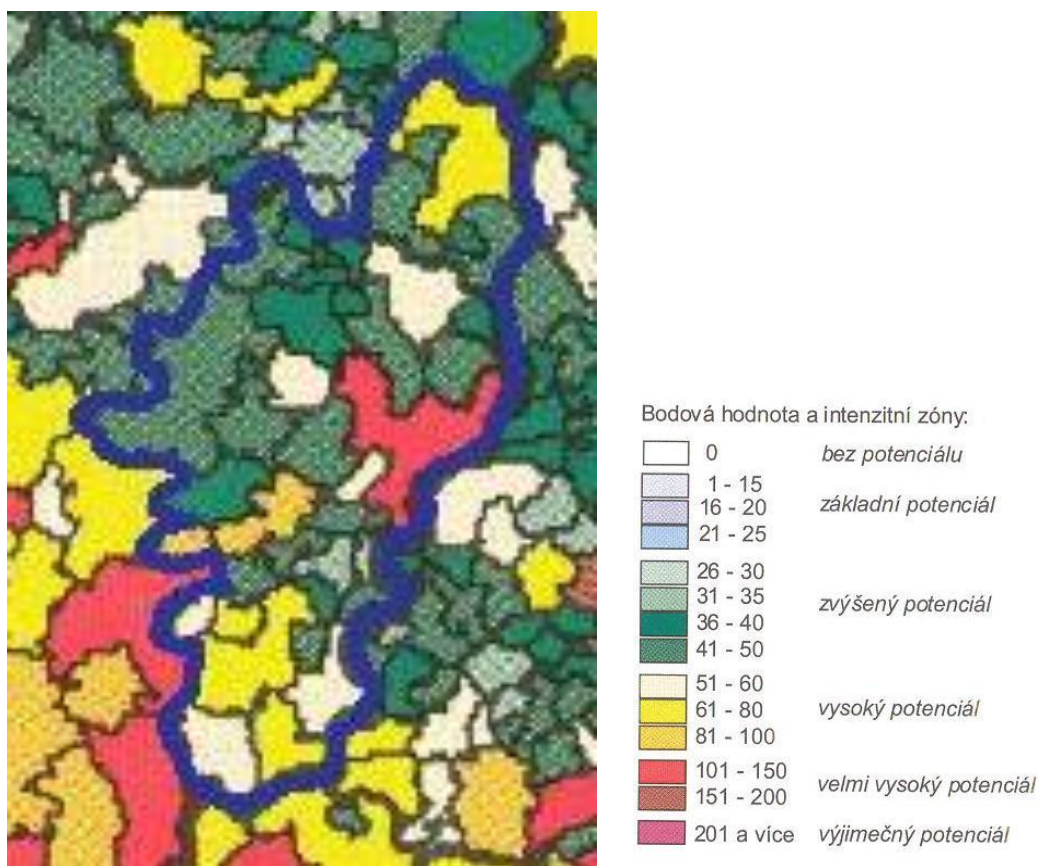

Obrázek 4: Potenciál cestovního ruchu v obcích ČR podle Dr. Bíny (2002)

Zdroj: Bína (2002), vlastní úpravy

Obrázek 5: Potenciál cestovního ruchu na Prácheňsku podle Bíny (2002)

Zdroj: Bína (2002), výřez z obr. 4, vlastní úpravy

Tabulka 5: Porovnání pojmenování jednotlivých stupňů potenciálu

Stupeň	Bína	Kašáková
0	Bez potenciálu	Žádný potenciál
1	Základní potenciál	Velmi nízký potenciál
2	Zvýšený potenciál	Nízký potenciál
3	Vysoký potenciál	Střední potenciál
4	Velmi vysoký potenciál	Vysoký potenciál
5	Výjimečný potenciál	Velmi vysoký potenciál

Tabulka 6: Počet obcí Prácheňska, které spadají do jednotlivých stupňů potenciálu CR, porovnání

Stupeň	Bína	Kašáková
0	0	0
1	0	2
2	25	35
3	12	1
4	1	0
5	0	0

9 NÁVRH AKTUALIZACE STRATEGIE MIKROREGIONU

Zpracování této kapitoly vychází z materiálu Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska (2012). Tento dokument mapuje a analyzuje to, co mikroregion nabízí a zároveň navrhuje možnosti zlepšení v kritických oblastech. Dokument se zabývá nejen cestovním ruchem, ale hlavně celkovým rozvojem mikroregionu. Vzhledem k tomu, že dokument strategie vznikl teprve před rokem, řada projektů, které jsou v dokumentu navrženy na zlepšení nejen atraktivity mikroregionu pro turisty, ale i ke zlepšení občanského života, je teprve na počátku svého řešení, nebo k jejich řešení ještě nedošlo.

Tato práce je zaměřena na cestovní ruch, proto i v této části se bude zabývat především cestovním ruchem. Současný dokument strategie navrhuje zlepšení v oblastech ubytování pro turisty, oprava a rekonstrukce památek, vybudování cyklostezek, stezek pro pěší, naučných stezek apod. Co ale téměř chybí, je propagace, marketing, reklama. Tato oblast je velkou slabinou mikroregionu. Bez propagace a reklamy se bude mikroregion i nadále potýkat s nezájmem turistů o tuto oblast a to je velká škoda, protože Prácheňsko má rozhodně co nabídnout.

Hlavním návrhem aktualizace strategie je tedy zvýšení propagace a reklamy mikroregionu. Stěžejní záležitostí je internetová prezentace – webové stránky. Sdružení Prácheňsko své webové stránky má, ale informace jsou neaktuální a neúplné, zcela chybí charakteristika (geografická, ekonomická, sociální, kulturní) mikroregionu. Webové stránky jednotlivých obcí jsou již lépe strukturované, přesto u některých chybí informace o kulturním životě v obci, o historii, informace o turistických zajímavostech apod.

Dalším návrhem v oblasti propagace a reklamy je vytvoření propagačních materiálů, turistických průvodců. Některé obce vydaly či vydávají tyto materiály s aktuálními informacemi o obci, o kulturních akcích pro příslušný kalendářní rok, o turistických zajímavostech. Bylo by vhodné vydat souhrnný materiál, např. turistický průvodce o Prácheňsku jako celku, aby se pojem Prácheňsko více vžil do podvědomí široké veřejnosti. Důležitá je hlavně distribuce těchto turistických materiálů do širokého okolí.

Sdružení by se mělo kromě propagace mikroregionu také zaměřit na zvýšení potenciálu některých oblastí CR, jako je např. vodní rekreace – kromě řeky Otavy, akvaparku v Horažďovicích a jednoho koupaliště v Žihobcích, není na Prácheňsku k dispozici vodní plocha, která by nejen turistům poskytla příjemnější letních dnů v krásné

krajině i s potřebnými službami (WC, sprchy, občerstvení, šaty), ale i navíc by se tato vodní plocha mohla využívat i v zimním období jako ledová plocha pro bruslení.

Tato kapitola, resp. celá práce, by měla být určitým přínosem pro Sdružení Prácheňsko. Jednak zanalyzováním lokalizačních předpokladů CR a jednak by měla Sdružení přimět zamyslet se nad tím, jak zvýšit informovanost širší veřejnosti o Prácheňsku. Autorka, v případě zájmu ze strany Sdružení, bude nápomocna při vytváření propagačních materiálů či turistických průvodců, což by bylo vedlejším produktem - rozšířením této práce.

10 ZÁVĚR

Hlavním cílem této práce bylo zanalyzovat potenciál lokalizačních předpokladů cestovního ruchu na Prácheňsku. Úvodní část práce se zabývá rozborem dostupné literatury – teoretické i regionální, která se daným problémem zabývá. Dále byla navržena metodika – dotazníkové šetření, díky kterému byl zjišťován potenciál jednotlivých složek cestovního ruchu ve všech obcích Prácheňska. Hlavní část práce je věnována charakteristice jednotlivých předpokladů pro cestovní ruch. V závěru jsou předpoklady zhodnoceny a vytvořeny kartogramy potenciálu cestovního ruchu. Výsledky výzkumu jsou porovnány s prací Dr. Bíny (2002) a v samém závěru je pak navržena aktualizace rozvoje mikroregionu se zaměřením na cestovní ruch.

Největšího potenciálu dosáhlo Město Horažďovice, což je vcelku logické, neboť je největší obcí, střediskem mikroregionu. Konají se zde největší kulturní a sportovní akce, je hlavní zastávkou vodáků, kteří sjíždějí řeku Otavu, nachází se zde významné kulturně-historické památky a častým cílem turistů je také akvapark. Naopak nejnižšího potenciálu dosáhly obce Bukovník a Životice.

Dalšími důležitými atraktivitami Prácheňska jsou: zlatonosná řeka Otava, hrad Rabí, zámky v Chanovicích a Žihobcích, Expozice lidové architektury v Chanovicích, rozhledna na vrchu Chlum v Chanovicích, z kulturních akcí je hojně navštěvován Den řemesel v Chanovicích. Prácheňsko je atraktivní také díky své malebné pošumavské krajině, nachází se zde několik přírodních památek či rezervací a další přírodní zajímavosti. Na jihu území se krajina začíná více zvlňovat díky blízkosti Šumavy, ale jinak je oblast vcelku rovinná, takže nenáročná, tudíž vhodná jak pro rodiny s dětmi tak i pro starší lidi, kteří můžou Prácheňsko projet na kole, či se projít po některé turistické trase či naučné stezce.

Prácheňský mikroregion má podle výsledků výzkumu poměrně nízký potenciál cestovního ruchu, nicméně má celkem velký potenciál pro jeho další rozvoj. Cestovní ruch na Prácheňsku by se dal charakterizovat jako přírodně venkovský, především krátkodobý a domácí. Turisté Prácheňsko navštěvují především z důvodu rekreace a za účelem kulturního či přírodního poznání. Význam cestovního ruchu si představitelé Sdružení Prácheňsko uvědomují, a proto se snaží dělat vše, pro jeho rozvoj.

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázky v textu a v přílohách:

Obrázek 1: Mapa vymezení zájmového území v Plzeňském kraji	11
Obrázek 2: Mapa Prácheňského mikroregionu	12
Obrázek 3: Kartogram potenciálu cestovního ruchu na Prácheňsku	42
Obrázek 4: Potenciál cestovního ruchu v obcích ČR podle Dr. Bíny (2002)	46
Obrázek 5: Potenciál cestovního ruchu na Prácheňsku podle Bíny (2002)	47
Obrázek 6: Kartogram potenciálu CR pro pěší a cykloturistiku a lesní rekreaci	VII
Obrázek 7: Kartogram potenciálu CR pro vodní turistiku a rekreaci	VIII
Obrázek 8: Kartogram potenciálu CR pro zimní sporty a turistiku	IX
Obrázek 9: Kartogram potenciálu CR pro kulturně-historické památky	X
Obrázek 10: Kartogram potenciálu CR pro muzea, přírodní a technické zajímavosti	XI
Obrázek 11: Kartogram potenciálu CR pro pořádání sportovních a kulturních akcí	XII
Obrázek 12: Mapa Prácheňského mikroregionu s fotopozvánkami	XIII
Obrázek 13 a 14: Zřícenina hradu Prácheň	XIV
Obrázek 15: Červená brána s věží, dochované raně gotické opevnění města Horažďovice	XV
Obrázek 16: Kostel sv. Petra a Pavla na náměstí v Horažďovicích	XV
Obrázek 17: Horažďovický zámek	XVI
Obrázek 18: Řeka Otava protékající Horažďovicemi	XVI
Obrázek 19: Zámek v Chanovicích	XVII
Obrázek 20: Rozhledna na vrchu Chlum v Chanovicích	XVII
Obrázek 21: „Prácheňsko jako na dlani“ – pohled z chanovické rozhledny na Prácheňsko a Šumavu	XVIII
Obrázek 22: Pohled z chanovické rozhledny na Brdy	XVIII
Obrázek 23: Bývalá židovská synagoga, dnešní muzeum v Kasejovicích	XIX
Obrázek 24: Kostel sv. Jakuba v Kasejovicích	XIX
Obrázek 25 a 26: Kostel Proměnění Páně v Žihobcích	XX
Obrázek 27: Zámek v Žihobcích	XX
Obrázek 28: Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Nezamyslicích	XXI
Obrázek 29: Malovaná pohlednice Prácheňska	XXI

Tabulky v textu a v přílohách:

Tabulka 1: Přehled turistických tras na Prácheňsku	21
Tabulka 2: Přehled cyklotras na Prácheňsku	22
Tabulka 3: Vzácné a památné stromy na Prácheňsku	38
Tabulka 4: Sportoviště na území Prácheňského mikroregionu	40
Tabulka 5: Porovnání pojmenování jednotlivých stupňů potenciálu	47
Tabulka 6: Počet obcí Prácheňska, které spadají do jednotlivých stupňů potenciálu CR, porovnání	47
Tabulka 7: Územní příslušnost obcí Prácheňského mikroregionu k ORP	V

SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ

Publikace, články, kvalifikační práce, turistické průvodce

- BÍNA, Jan. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. [online]. Urbanismus a územní rozvoj, 2002, roč. 5, č. 1, s. 2-11. [cit. 11. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2002/2002-01/01.pdf>>
- HLŮŽKOVÁ, Milena. Chanovice turistický průvodce. Vydala Obec Chanovice, 2011
- HORA, J. V.; HILLE, J. P.; KOLÁŘ, O.; DEBNAR, A.; HŮRKOVÁ, J.; PÍCKA, J.; DURDÍK, T.; ŠLECHTA, J. Prácheň – hora/hradiště/hrad. Vydalo Prácheňsko, z. s. p. o., 2009. ISBN 978-80-254-6202-7
- CHALUPNÁ, J.; SVATOŠOVÁ, K.; NOVÁK, J.F.; ČESÁNKOVÁ, M.; SMETANOVÁ, H.; ČERVENÁ, K.; ČERVENÝ, A.; WAGNER, J. Horažďovice Perla Otavy Malý průvodce. Horažďovice, 2010
- JOHNSTON, R. J. a kol. The Dictionary of Human Geography. Vydalo Blacwell Publishing, 2000. ISBN 0-631-20561-6
- Kolektiv autorů. Odkazy předků. Sborník vydaný ke 100. Výročí založení Městského muzea v Horažďovicích. Vydal Městský úřad Horažďovice, 1998
- KOPŘIVA, Josef. Sport, matematika, počítač. Vydala Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-4591-0. Dostupné z www: <<http://is.muni.cz/do/fsps/e-learning/sport-matematika/pages/statistika04.html>>
- KRAUSOVÁ, Šárka. Předpoklady cestovního ruchu na Karlovarsku. Plzeň, 2011. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická
- MALÝ, Jan. Potenciál cestovního ruchu na Brandýsku. Plzeň, 2007. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v plzni. Fakulta pedagogická
- NOVOTNÁ, Marie. Methodology of the evaluation of the geographic potential for tourism in the Plzeň region. Moravian geographical reports, 2007, č. 2, s. 32-39. ISSN 1210-8812
- PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha: MMR ČR, 2002.
- ŘEZNÍČKOVÁ, Zdeňka. Putování Prácheňskem. Zájmové sdružení právnických osob Prácheňsko, 2005

- SMOLÍK, L.; KODÝDEK, L. Expozice lidové architektury v Chanovicích. Průvodce expozicí. Vydalo Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech. 2011. ISBN 978-80-86104-91-1
- Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska. Zájmové sdružení právnických osob Prácheňsko. AgAkcent s.r.o., 2012
- Střípky Horažďovicka. Pro Sdružení obcí Slavník vydal AgAkcent, s.r.o., 2001
- SUCHÁČOVÁ; J.; HROMÁDKOVÁ, L. Strašínkem – krajinou šumavského domova-putujeme po svých. Vydala Obec Strašín
- ŠNEBERGEROVÁ, Michaela. Předpoklady rozvoje cestovního ruchu na Třeboňsku. Plzeň, 2012. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická
- TOUŠEK, Václav; KUNC, Josef; VYSTOUPIL, Jiří a kol. Ekonomická a sociální geografie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-114-4
- VYSTOUPIL, Jiří; ŠAUER, Martin a kol. Geografie cestovního ruchu v České republice. Plzeň, 2011. Vydalo nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. ISBN 978-80-7380-340-7
- ZÁRUBOVÁ, Alena. Potenciál cestovního ruchu na Českokrumlovsku se zaměřením na venkovskou turistiku. Plzeň, 2008. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta pedagogická
- Zpravodaj 2001 – 2009. Informační zpravodaj zájmového sdružení právnických osob Prácheňsko. Redakce Chanovice. Klatovy: Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech, 2009

Internetové zdroje

- Castles.cz. Hrady, zámky a tvrze Čech, Moravy a Slezska. Dražovice (nová tvrz) [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.castles.cz/drazovice-nova-tvrz/>>
- Galerie Califia [online].[cit. 24. 6. 2012]. Dostupné z www: <www.galeriecalifia.net/o-galerii>
- Horažďovice a okolí. Kultura a zábava. [online].[cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z www <<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/kultura.asp#kalakci>>
- Hrady.cz. Cestujte s přehledem. Lipová Lhota [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.hrady.cz/?OID=5164>>
- Hrady.cz. Cestujte s přehledem. Frymburk [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=9236>>
- Hrady.cz. Cestujte s přehledem. Podmokly [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.hrady.cz/?OID=1042>>
- Hrady.cz. Cestujte s přehledem. Mačice [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.hrady.cz/index.php?OID=3069>>
- Hrady.cz. Cestujte s přehledem. Budětice [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.hrady.cz/?OID=717>>
- Hrady.cz. Cestujte s přehledem. Chanovice [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <www.hrady.cz/index.php?OID=2045>
- Město Kasejovice. Historie a památky [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.kasejovice.cz/cs/historie-a-pamatky/R20-A0/>>
- Město Kasejovice. Muzeum – Kasejovice. [online].[cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.kasejovice.cz/cs/historie-a-pamatky/muzeum-kasejovice/R20-A953/>>
- Městské muzeum Horažďovice [online].[cit. 24. 6. 2012]. Dostupné z www: <http://www.muzeumhd.cz/?lang=cz&action=muzeum_cz>
- Místopisný průvodce po České republice. Maňovice – Památky a turistické zajímavosti [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <http://www.mistopisy.cz/pamatky_manovice_2272.html>

- Místopisný průvodce po České republice. Nezdice na Šumavě – Sportovní aktivity [online].[cit. 21. 6. 2012]. Dostupné z www: <http://www.mistopisy.cz/sport_nezdice-na-sumave_8907.html>
- Národní památkový ústav. Nemovité památky. [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://monumnet.npu.cz/pamfond/hledani.php>>
- Nezdice na Šumavě [online].[cit. 21. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.nezdicenasmave.cz/informace-o-obci/historie/>>
- Obec Chanovice. Muzeum Lidových řemesel Pošumaví. [online].[cit. 23. 3. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.chanovice.cz/index.php?page=710&lag=&lang=cz>>
- Obec Chanovice [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.chanovice.cz/index.php?page=184&id=63&lang=cz&task=on>>
- Obec Žihobce. Zámek. [online].[cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.zihobce.eu/zajimavosti-v-okoli>>
- Obec Oselce. Muzeum motorek v Oselcích. [online].[cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.oselce.cz/pages/udalosti/2008/muzeum.php>>
- Obec Žihobce. Muzeum Lamberská stezka. [online].[cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.zihobce.eu/muzeum>>
- Oficiální stránky Obce Slatina [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://www.obec-slatina.eu/>>
- Oficiální web obce Čímice. [online].[cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z www <<http://www.cimice.eu/>>
- Poznej svého souseda. Informační portál území MAS Pošumaví. Budětice – zřícenina hradu Džbán [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://mapin.uhlava.cz/index.php?page=119&idp=460&idrr=108&str=1&lang=cz&task=detail&sm=1>>
- Poznej svého souseda. Informační portál území MAS Pošumaví. Budětice – Lipová Lhota – zámek [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www: <<http://mapin.uhlava.cz/index.php?page=117&idp=1509&idrr=108&str=1&lang=cz&task=detail&sm=1>>

Poznej svého souseda. Informační portál území MAS Pošumaví. Hradište – tvrz

[online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www:

<<http://mapin.uhlava.cz/index.php?page=118&idp=451&idrr=108&str=1&lang=cz&task=detail&sm=1>>

Poznej svého souseda. Informační portál území MAS Pošumaví. Velké Hydčice – Prácheň

– zřícenina hradu.[online].[cit. 19. 6. 2013]. Dostupné z www:

<<http://www.mapin.uhlava.cz/index.php?page=119&idp=132&idrr=108&str=1&lang=cz&task=detail&sm=1>>

Prácheňsko. [online].[cit. 22. 5. 2013]. Dostupné z www:

<<http://www.prachensko.org/mainpage.html>>

Zámek Horažďovice [online].[cit. 23. 6. 2012]. Dostupné z www:

<<http://www.pruvodce.com/horazdovice/>>

Zámek Životice. [online].[cit. 10. 2. 2013]. Dostupné z www: <[http://zamek-](http://zamek-zivotice.com/ceska-verze.htm)

[zivotice.com/ceska-verze.htm](http://zamek-zivotice.com/ceska-verze.htm)>

Internetové stránky obcí

Obec Břežany.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <[http://www.brezany-](http://www.brezany-obec.cz/)

[obec.cz/](http://www.brezany-obec.cz/)>

Obec Budětice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:

<<http://www.obecbudetice.cz/index.html>>

Obec Bukovník.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:

<<http://www.bukovnik.cz/bukovnik/gs-1001/p1=1055>>

Obec Čímice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.cimice.eu/>>

Obec Dobršín.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.dobrsin.cz/>>

Obec Domoraz.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.domoraz.cz/>>

Obec Dražovice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:

<<http://www.drazoviceusice.cz/>>

Obec Frymburk.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:

<<http://www.obecfrymburk.cz/uvod.html>>

- Obec Hejná.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.obecfrymburk.cz/uvod.html>>
- Město Horažďovice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.sumavanet.cz/horazdovice/>>
- Obec Hradešice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.hradesice.cz/>>
- Obec Hradiště.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.obec-hradiste.cz/index.php>>
- Obec Chanovice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.chanovice.cz/>>
- Město Kasejovice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.chanovice.cz/>>
- Obec Kejnice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.kejnice.cz/>>
- Obec Kovčín.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.kovcin.cz/>>
- Obec Kvášňovice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.kvasnovice.cz/>>
- Obec Malý Bor.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.maly-bor.cz/>>
- Obec Maňovice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.obecmanovice.cz/>>
- Obec Myslív.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://obecmysliv.cz/>>
- Obec Město Nalžovské Hory.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.nalzovskehory.cz/>>
- Obec Nezamyslice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.ounezamyslice.cz/o-nas.html>>
- Obec Nezdice na Šumavě.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.nezdicenashumave.cz/>>
- Obec Nezdřev.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.obecnezdrev.cz/uvod.html>>
- Obec Olšany.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.olsany-obec.eu/>>
- Obec Oselce.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.oselce.cz/index.php>>

- Obec Pačejov.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <www.pacejov.cz>
- Obec Podmokly.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.podmokly.cz/podmokly/>>
- Obec Město Rabí.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <www.mestorabi.cz>
- Obec Slatina.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.obec-slatina.eu/>>
- Obec Soběšice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.sobesice.cz/>>
- Obec Strašín.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.strasin.cz/>>
- Obec Svěradice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.obecsveradice.cz/>>
- Obec Velké Hydčice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://www.velkehydcice.cz/>>
- Obec Velký Bor.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www:
<<http://sumavanet.cz/velkybor/ou/>>
- Obec Žihobce.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.zihobce.eu/>>
- Obec Žichovice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.zichovice.cz/>>
- Obec Životice.[online].[cit. 18. 6. 2013]. Dostupné z www: <<http://www.obec-zivotice.cz/index.php>>

ABSTRAKT

Název práce je *Prácheňský mikroregion: analýza potenciálu cestovního ruchu a návrh aktualizace rozvoje mikroregionu*. Práce se zabývá analýzou potenciálu cestovního ruchu v jednotlivých obcích Prácheňska. Na základě dotazníkového šetření byly sestaveny kartogramy potenciálu pro cestovní ruch v mikroregionu. Z výzkumu vyplynulo, že největšího potenciálu dosáhlo město Horažďovice. Celkově je potenciál v Prácheňském mikroregionu na nízké úrovni, ale má celkem velký potenciál pro jeho rozvoj. V závěru práce byla navržena aktualizace rozvoje mikroregionu – v části, jež se zabývá cestovním ruchem.

ABSTRACT

The title of my work is *The Prachensky microregion: a tourism potential analysis and an update of development of microregion's proposal*. This bachelor thesis analysis the potential of tourism in the villages of Prachensko. Based on the survey were compiled cartograms potential for tourism in the microregion. The research showed that the greatest potential reached by the city Horazdovice. Overall, the potential for microregion Prachensko at a low level, but has quite a potential for its development. The conclusion was proposed to update of development of microregion's in part, which deals with tourism.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Citát z publikace *Prácheň – hora/hradiště/hrad*

Příloha B – Dotazník

Příloha C – Územní příslušnost obcí Prácheňského mikroregionu k ORP

Příloha D – Kartogramy potenciálu CR

Příloha E – Obrazová příloha a fotodokumentace

PŘÍLOHA A

Citát z publikace *Prácheň – hora/hradiště/hrad*

„Není to nadnesené, přehnané označení, hovoříme-li o Práchni jako o hoře. Není to pouhý verbální projev romantického poblouznění. Nepřiměřená není ani skutečnost, že Prácheň je vedle Řípu, nebo Blaníku posvátnou národní horou. Tak byla Prácheň označena již r. 1315 listinou krále Jana Lucemburského, když jí panovník uděloval Bavorům z Bavorova a ze Strakonice nezadatelné právo postavit hrad na „hoře pusté“. Jako hora byla jmenována Prácheň i v době stavby Národního divadla r. 1868. Tehdy byl i tento památník národních dějin zařazen do výčtu památných českých hor. Také vyložený rulový kámen z vybrané hory Čechů Práchně byl vedle dalších kamenů z řady ještě jiných významných českých hor, slavnostně převezen na voru po Vltavě do Prahy. Jako jeden z nečetných základních kamenů pak byl na věčnou paměť zasazen do základů Národního divadla. Prácheň, ač rozměrem nevysoká, přece svým významem pro národ převyšovala od nepaměti široko daleko všechny okolní terény, i symbolické výšiny. Posvátnost tohoto magického místa nespočívá pouze v zařazení prácheňského kostela, resp. spíše kostelíka sv. Klimenta mezi nejstarší české kostely, podle pověsti vysvěceného a založeného věrozvěsty sv. Konstantinem a Metodějem. Traduje se, že se to stalo vedle kostela sv. Klimenta v nedalekých Mirovicích při jejich jedné cestě do Říma, kam se šli ospravedlnit proti křivým nařčením německých kněží, že káží bludy, ač pravou příčinou byl německý odpor proti slovanské bohoslužbě.“ (Debnar 2009, s. 19)

PŘÍLOHA B

Dotazník

1. Jak hodnotíte předpoklady CR v **Obci Břežany**?²

Oblast/aktivita CR	Úroveň předpokladu pro CR – bodové ohodnocení					
Horská turistika (nad 800 m n. m.)	5	4	3	2	1	0
Pěší turistika (do 700 m n. m., existence lesů, luk, pastvin, polí, řek/potoků, rybníků, využitelné mimosilniční trasy pro pěší turisty, krajinná estetika)	5	4	3	2	1	0
Cykloturistika (existence existence lesů, luk, pastvin, polí, řek/potoků, rybníků, využitelné mimosilniční trasy pro cykloturisty, krajinná estetika)	5	4	3	2	1	0
Vodní turistika (existence významnějšího vodního toku, který je využíván pro vodní turistiku – kanoistika, rafting,...)	5	4	3	2	1	0
Lyžařská turistika (vhodný terén pro lyžařskou turistiku, odpovídající klimatické podmínky – dostatečná sněhová pokrývka v zimním období, krajinná estetika)	5	4	3	2	1	0
Vodní rekreace (existence vodní plochy – rybník, jezero, přehrada, využitelnost vodní plochy pro rekreaci, možnost ubytovací kapacity)	5	4	3	2	1	0
Lesní rekreace (existence dostatečného lesního porostu, nižší až střední úroveň hustoty zalidnění a osídlení)	5	4	3	2	1	0
Zimní sporty (vhodný terén pro provozování zimních sportů, zejména sjezdového lyžování, vhodné klimatické podmínky – dostatečná sněhová pokrývka v zimním období)	5	4	3	2	1	0
Kulturně – historická památka/soubor (vesnická/městská památková zóna, vesnická/městská památková rezervace, památka UNESCO, národní kulturní památka)	5	4	3	2	1	0
Církevní stavba/akce (církevní poutní místa)	5	4	3	2	1	0
Technická zajímavost	5	4	3	2	1	0
Přírodní zajímavost (atraktivní přírodní útvary – skalní formace, krasové jevy, pískovcová skalní města, kaňony, jeskyně, propasti, rezervace, naučná stezka, chráněná přírodní památka)	5	4	3	2	1	0
Muzeum/skanzen	5	4	3	2	1	0

² Obec Břežany je jednou z obcí z. s. p. o. Prácheňsko. V dotazníku, který jsem posílala respondentům bylo 38 takovýchto tabulek podle 38 obcí spadajících do Prácheňského mikroregionu.

Pořádání kulturních akcí (pravidelné pořádání kulturních akcí, slavností, existence a využívání kulturního domu k pořádání akcí, existence budovy divadla, kina)	5	4	3	2	1	0
Pořádání sportovních akcí (pravidelné konání sportovních závodů a zápasů)	5	4	3	2	1	0
Sportovní zařízení (existence hřiště, kurtů, tělocvičen, plaveckých bazénů,...)	5	4	3	2	1	0

Může Obec Břežany nabídnout ještě jiné aktivity pro cestovní ruch, než ty, které jsou uvedeny v tabulce? Pokuste se je také ohodnotit na bodové škále 5 – 0.

PŘÍLOHA C

Tabulka 7: Územní příslušnost obcí Prácheňského mikroregionu k ORP

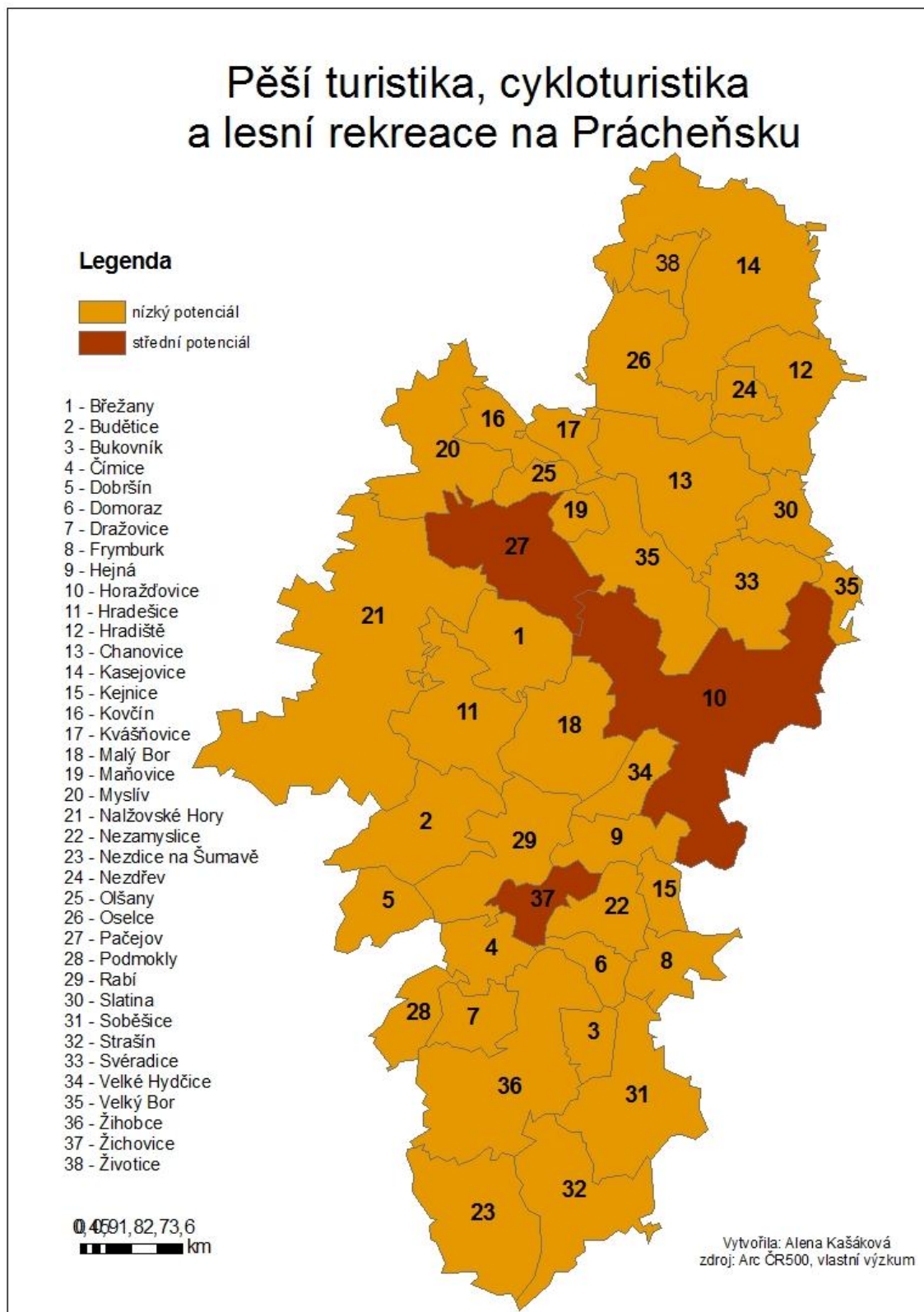
Obec	ORP	Okres
Břežany	Horažďovice	Klatovy
Budětice	Sušice	Klatovy
Bukovník	Sušice	Klatovy
Čímice	Sušice	Klatovy
Dobršíň	Sušice	Klatovy
Domoraz	Sušice	Klatovy
Dražovice	Sušice	Klatovy
Frymburk	Sušice	Klatovy
Hejná	Horažďovice	Klatovy
Horažďovice	Horažďovice	Klatovy
Hradešice	Horažďovice	Klatovy
Hradiště	Nepomuk	Plzeň - jih
Chanovice	Horažďovice	Klatovy
Kasejovice	Nepomuk	Plzeň - jih
Kejnice	Horažďovice	Klatovy
Kovčín	Horažďovice	Klatovy
Kvášňovice	Horažďovice	Klatovy
Malý Bor	Horažďovice	Klatovy
Maňovice	Horažďovice	Klatovy
Myslív	Horažďovice	Klatovy
Nalžovské Hory	Horažďovice	Klatovy
Nezamyslice	Sušice	Klatovy
Nezdice na Šumavě	Sušice	Klatovy
Nezdřev	Nepomuk	Plzeň - jih
Olšany	Horažďovice	Klatovy
Oselce	Nepomuk	Plzeň - jih
Pačejov	Horažďovice	Klatovy
Podmokly	Sušice	Klatovy

Rabí	Sušice	Klatovy
Slatina	Horažďovice	Klatovy
Soběšice	Sušice	Klatovy
Strašín	Sušice	Klatovy
Svradice	Horažďovice	Klatovy
Velké Hydčice	Horažďovice	Klatovy
Velký Bor	Horažďovice	Klatovy
Žihobce	Sušice	Klatovy
Žichovice	Sušice	Klatovy
Životice	Nepomuk	Plzeň - jih

Zdroj: Strategie mikroregionálního rozvoje Prácheňska (2012, s. 21), vlastní úpravy

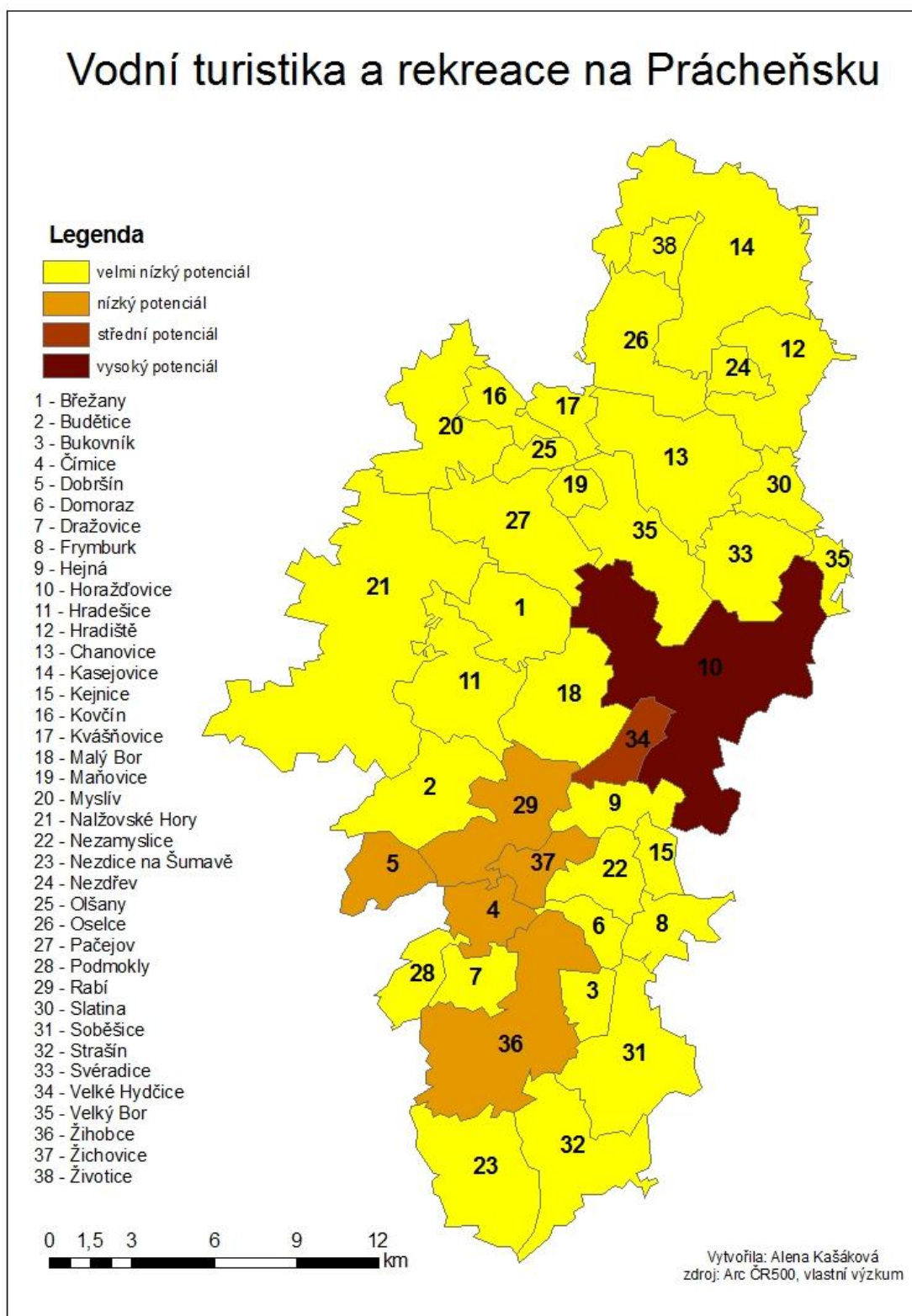
PŘÍLOHA D

Obrázek 6: Kartogram potenciálu CR pro pěší a cykloturistiku a lesní rekreaci

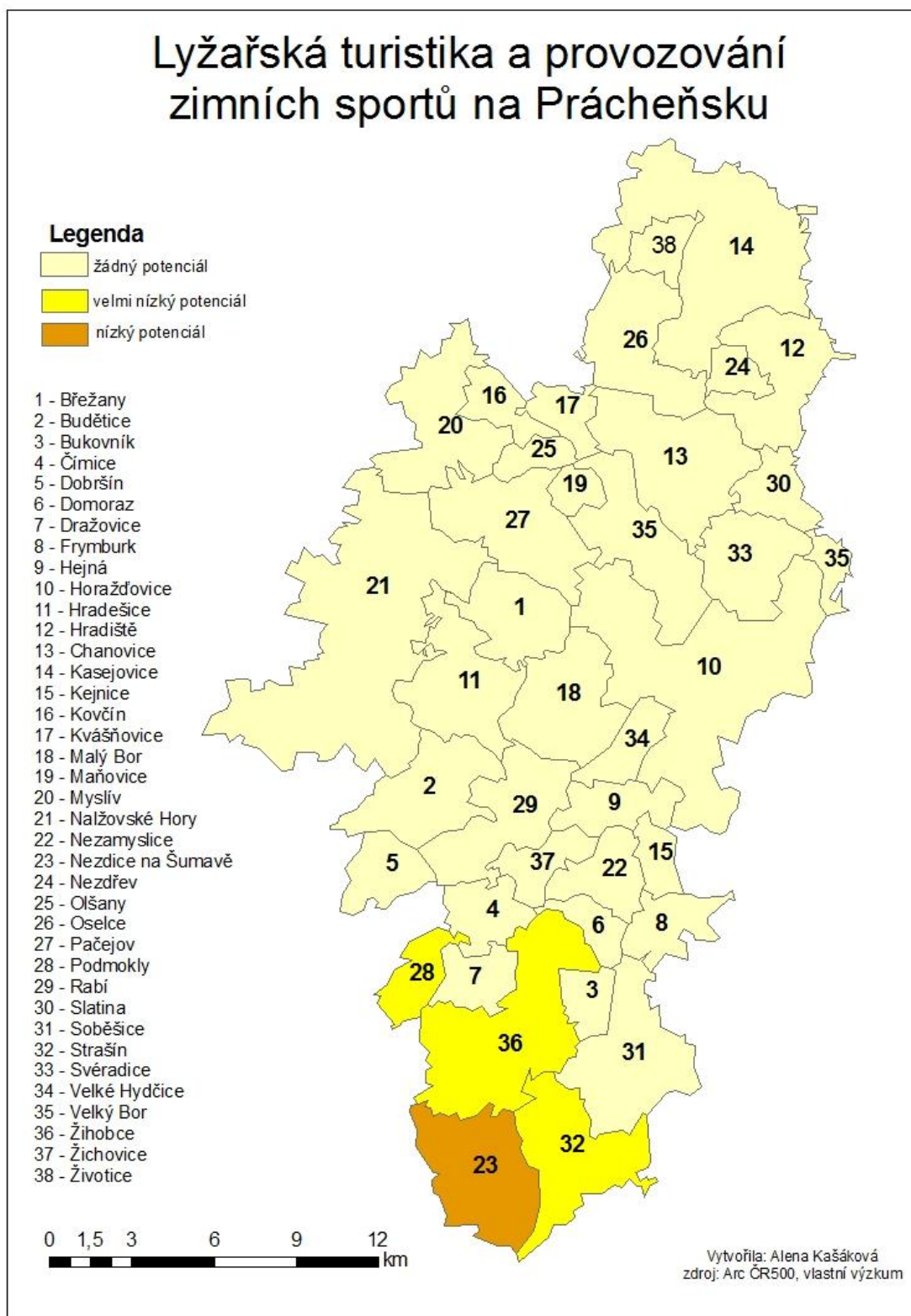
Zdroj: vlastní zpracování, Arc GIS 5.0, vlastní výzkum

Obrázek 7: Kartogram potenciálu CR pro vodní turistiku a rekreaci

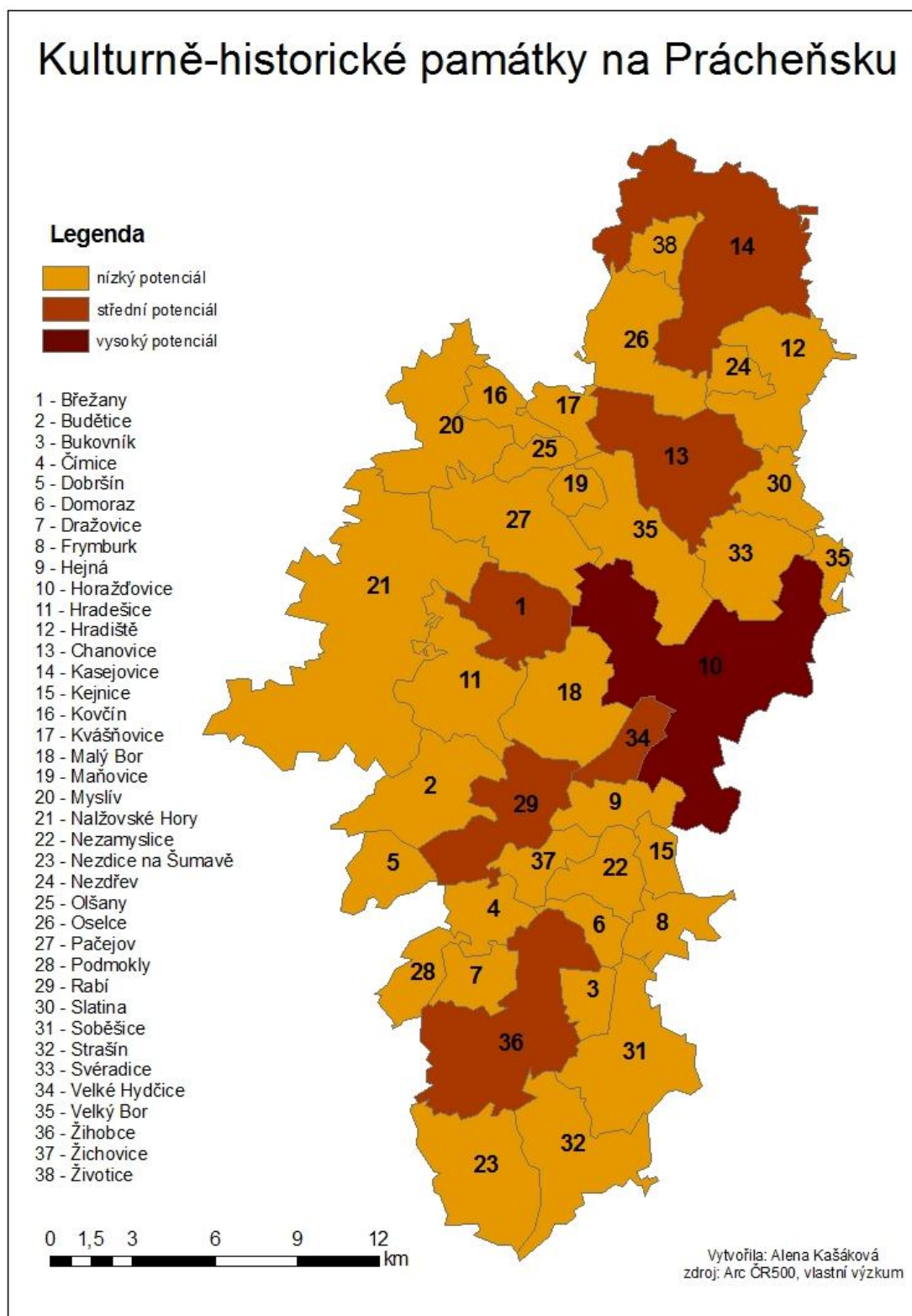
Zdroj: vlastní zpracování, Arc ČR500, vlastní výzkum

Obrázek 8: Kartogram potenciálu CR pro zimní sporty a turistiku

Zdroj: vlastní zpracování, Arc ČR500, vlastní výzkum

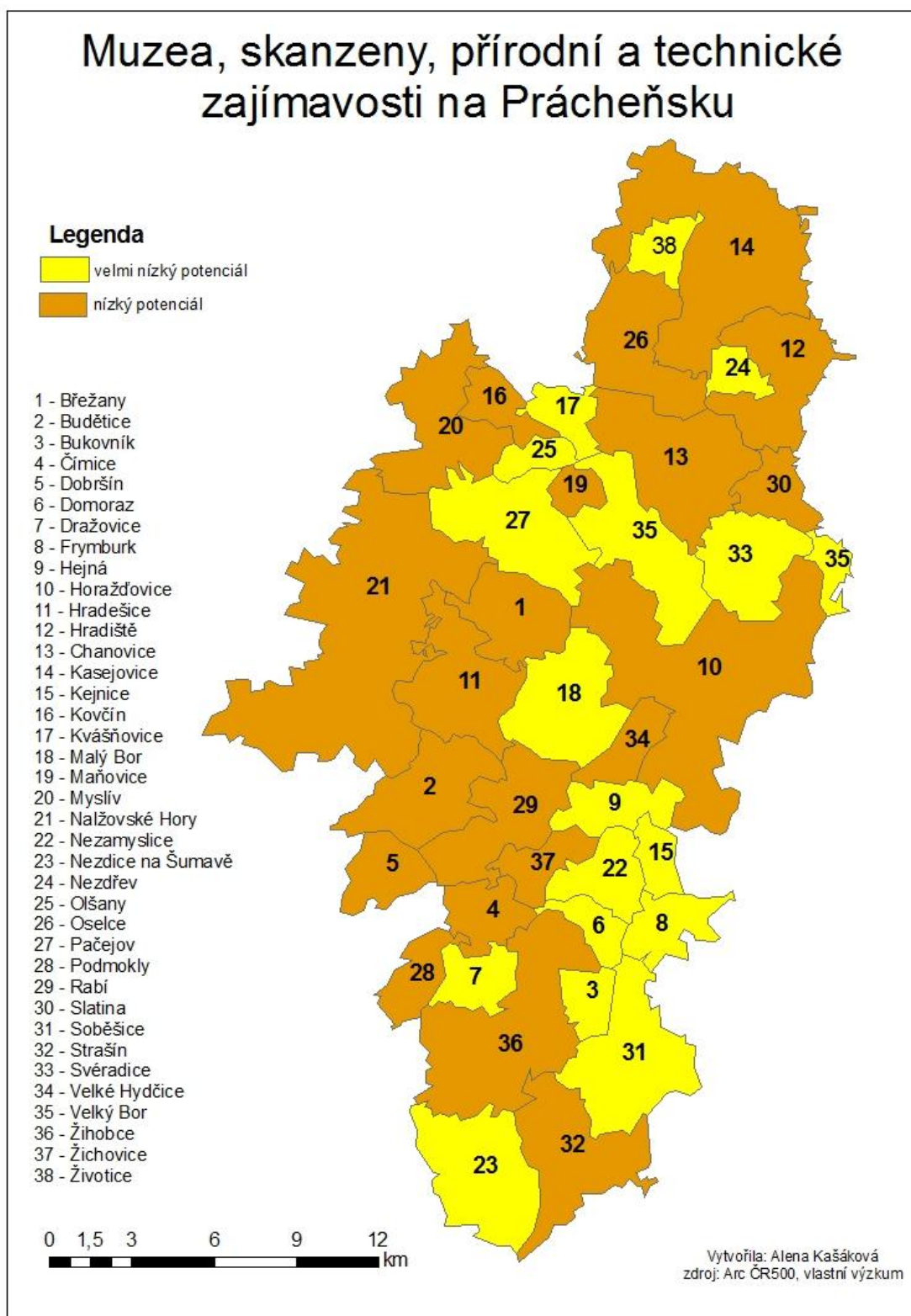
Obrázek 9: Kartogram potenciálu CR pro kulturně-historické památky

Zdroj: vlastní zpracování, Arc ČR500, vlastní výzkum

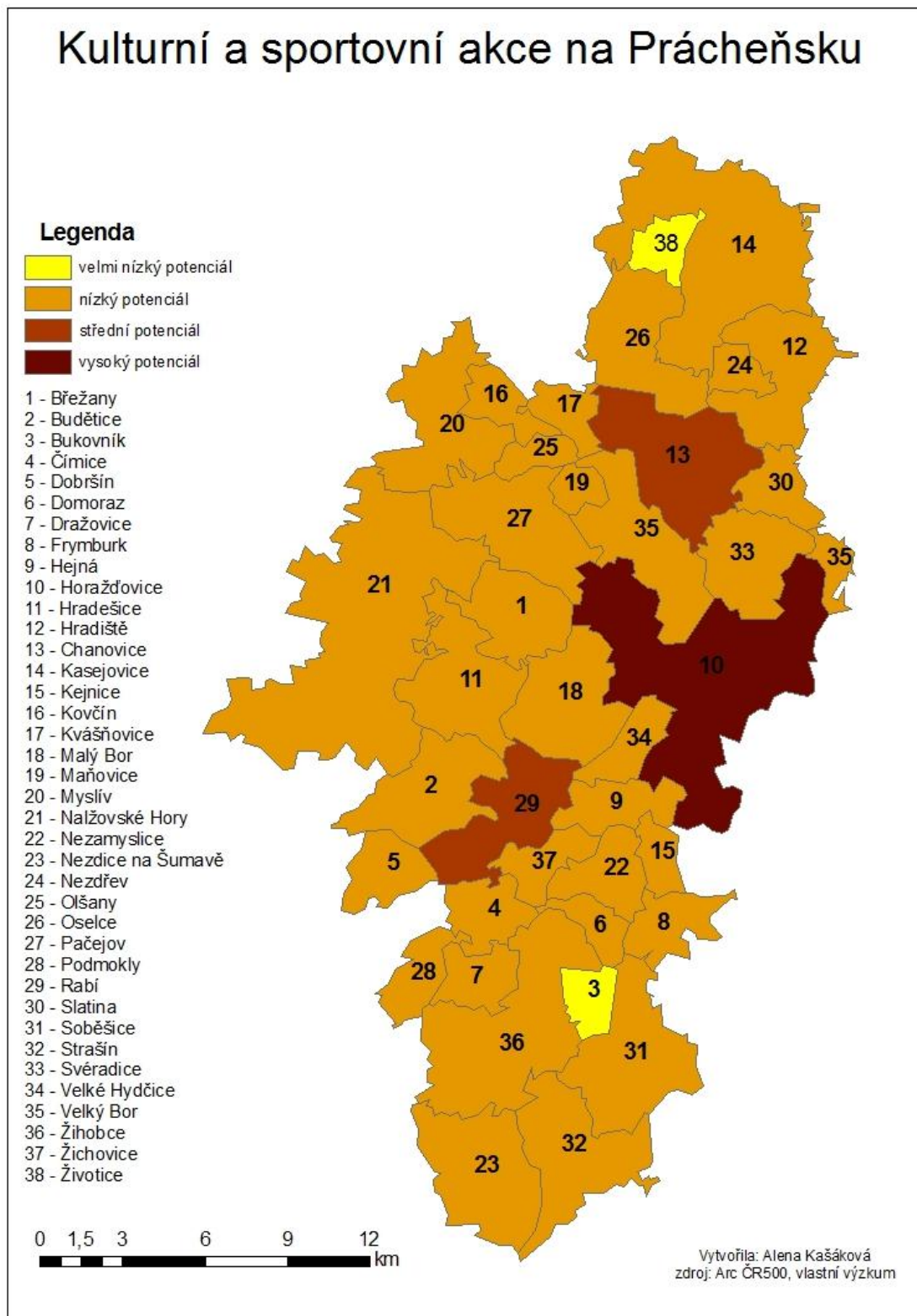

Obrázek 10: Kartogram potenciálu CR pro muzea, přírodní a technické zajímavosti

Zdroj: vlastní zpracování, Arc ČR500, vlastní výzkum

Obrázek 11: Kartogram potenciálu CR pro pořádání sportovních a kulturních akcí

Zdroj: vlastní zpracování, Arc ČR500, vlastní výzkum

PŘÍLOHA E

Obrazová příloha, fotodokumentace

Obrázek 12: Mapa Prácheňského mikroregionu s fotopozvánkami

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 13 a 14: Zřícenina hradu Prácheň

Zdroj: Poznej svého souseda, Informační portál území MAS Pošumaví (mapin.uhlava.cz)

Obrázek 15: Červená brána s věží, dochované raně gotické opevnění města
Horažďovice

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 16: Kostel sv. Petra a Pavla na náměstí v Horažďovicích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 17: Horažďovický zámek

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 18: Řeka Otava protékající Horažďovicemi

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 19: Zámek v Chanovicích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 20: Rozhledna na vrchu Chlum v Chanovicích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 21: „Prácheňsko jako na dlani“ – pohled z chanovické rozhledny na Prácheňsko a Šumavu

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 22: Pohled z chanovické rozhledny na Brdy

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 23: Bývalá židovská synagoga, dnešní muzeum v Kasejovicích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 24: Kostel sv. Jakuba v Kasejovicích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 25 a 26: Kostel Proměnění Páně v Žihobcích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 27: Zámek v Žihobcích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 28: Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Nezamyslicích

Zdroj: Vlastní fotodokumentace

Obrázek 29: Malovaná pohlednice Prácheňska

